

İSLAM'IN İNANÇ ESASLARI

**... Ey insanlar, şüphesiz size
Rabbinizden hak gelmiştir.
Kim hidayet bulursa, o ancak kendi nefsi
için hidayet bulmuştur. Kim saparsa,
o da, kendi aleyhine sapmıştır...
(Yunus Suresi, 108)**

HARUN YAHYA

Bu kitapta kullanılan ayetler Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

Birinci Baskı: Mart, 2001
İkinci Baskı: Mayıs, 2002
Üçüncü Baskı: Ekim, 2004
Dördüncü Baskı: Ocak 2005
Beşinci Baskı: Aralık 2005
Altıncı Baskı: Temmuz 2006

**ARAŞTIRMA
YAYINCILIK**

Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Entegre Matbaacılık
Sanayi Cad. No.17 Yenibosna - İstanbul Tel: (0 212) 451 70 70

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

Önsöz

Allah'tan Başka İlah Yoktur

Allah Her Yeri Kuşatmıştır

Allah İnsana Çok Yakındır

Allah Herşeyi Bir Kader ile Yaratmıştır

Allah Herşeye Güç Yetirendir

Allah Herşeyi Bilir ve Görür

Her Varlık Allah'a Boyun Eğmiştir

Allah Hakkındaki Batıl İnançlar

Allah'a Şirk Koşmadan İman

Allah'ın Büyüklüğünü Takdir Edebilmek

Allah'ın Sonsuz Büyüklüğü Ve Kudreti

Allah Sevgisi ve Allah Korkusu

Kuran Yol Göstericidir

Allah'ın İndirdiği Kitaplara ve Peygamberlerine İman

Meleklerle İman

Dünya Hayatının Geçiciliği

İnsan İmtihan Olmaktadır

Ölüm Bir Son Değildir
Ahirete İman

Kıyamete İman

Diriliş

Hesap Günü

Cennet ve Cehennem

Amaç Allah'ın Hoşnutluğunu Kazanmaktır

Günah ve Tövbe

İbadetlere Titizlik Göstermek

Din Ahlakı İnsanın Yaratılışına Uygundur

Müminler Birlik ve Beraberlik İçinde Olmalıdır

Sonsöz

Darwinizm'in Çöküşü

OKUYUCUYA

• Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmastır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 150 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

• Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular, Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedir. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

• Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar “bir solukta okunan kitaplar” deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

• Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

• Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

• Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğu şahit olacaktır.

• Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat edilmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheli ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 57 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme,

kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

ÖNSÖZ

Bu kitap İslam dinini yeni tanıyan insanlar için yazılmıştır. Elbette her insanın İslam hakkında çeşitli bilgileri ve kanaatleri vardır. Ama bunlar büyük ölçüde eksik ya da yanlış kaynaklardan gelir. Pek çok insan sadece ailesinden veya arkadaş çevresinden duyduğu, medyadan takip ettiği veya çeşitli kitaplardan okuduğu kadarıyla İslam'ı tanır, Kuran'ın hükümlerinden haberdar olur. Oysa İslam'ı tanımak için başvurulması gereken en iyi yol, İslam'ın kaynağı ve temeli olan Kuran'ı tanımak ve İslam ile ilgili tüm bilgileri Kuran'dan almaktır.

Kuran, Allah'ın insanlara yol gösterici olarak indirdiği son İlahi kitaptır. Kuran'dan önce de Tevrat ve İncil gibi İlahi kitaplar indirilmiş, ama insanlar bu kitapları tahrif etmiş, Allah'ın sözlerine insan sözleri karıştırmışlardır. Kuran ise sadece ve sadece Allah'ın sözlerinden oluşmaktadır. Allah Kendi sözlerini ya bir melek olan Cebrail vasıtasıyla ya da doğrudan kalbine indirmek suretiyle İslam Peygamberi Hz. Muhammed (sav)'e indirmiştir. Kuran'ın içinde Peygamber Efendimize vahyedilenler bulunmaktadır. Kuran'daki farklı ayetler farklı zamanlarda vahyedilmiş ve Kuran 23 sene içinde tamamlanmıştır.

Hz. Muhammed (sav) kendisine vahiy yoluyla gelen ayetleri diğer insanlara aktarırken, etrafındaki Müslümanlar bu ayetleri ezberlemiş ve yazılı hale getirmişlerdir. Daha sonra bu yazılı olan metinler toplanmış ve kopyaları çıkartılarak çoğaltılmıştır. Günümüzde bulunan Kuran'ların hepsi aynıdır. Hiçbirinde farklılık ya da çelişki yoktur. (Günümüzde 3. Halife Hz. Osman'a ait Kuran, İstanbul Topkapı Müzesi'nde bulunmaktadır.) Ayrıca Kuran'ın kendi içinde de hiçbir çelişki yoktur, ki bu husus Kuran'ın Allah Katından geldiğinin bir delili olarak bir Kuran ayetinde şöyle vurgulanır:

Onlar hâlâ Kur'an'ı iyice düşünmüyorlar mı? Eğer o, Allah'tan başkasının Katından olsaydı, kuşkusuz içinde birçok aykırılıklar (çelişkiler, ihtilaflar) bulacaklardı. (Nisa Suresi, 82)

Kuran insanları doğru yola götüren bir rehberdir. Allah Katından insanları karanlıklardan nura çıkartmak için gönderilmiştir. Tüm canlıları ve insanları yaratan Yüce Rabbimiz Kendi kullarına gerçek ve doğru yolu Kuran'la göstermektedir. Kuran'daki bir ayette Allah, 'Ey insanlar, Rabbinizden size bir öğüt, sinelerde olana bir şifa ve müminler için hidayet ve rahmet geldi' (Yunus Suresi, 57) buyurmaktadır.

Kuran'da en çok vurgulanan gerçekler ise; Allah'ın varlığı, birliği, yaratılışın delilleri ve ahiret hayatıdır. Allah insanları Kuran'ın pek çok ayetinde Kendi yarattığı varlıklardaki hikmetleri, dünya hayatının geçiciliğini ve ahiret hayatını düşünmeye davet etmektedir. Bunun yanında Kuran'da geçmiş peygamberlerin hayatlarından

kesitler anlatılmakta, onların samimi imanları, Allah’a olan bağılılıkları ve din ahlakını yaymakta gösterdikleri kararlılık izah edilmektedir. Kuran’daki bazı ayetlerde de insanların günlük yaşam içinde göstermeleri gereken örnek ahlak özellikleri bildirilmektedir.

Bu kitapta Allah’ın bizlere Kuran’da öğrettiğı bilgilere dayanarak, Allah’ı, O’nun sıfatlarını, bu dünya üzerindeki hayatımızın amacını, bu amaca ulaşmak için yapmamız gerekenleri, bizi bekleyen ölümün ve ölüm sonrası yaşamın gerçek özelliklerini anlatacağız.

Bu bilgileri dikkatle okuyunuz ve üzerinde düşününüz. Çünkü bu bilgiler, size Yaraticımız olan Allah’ı tanıtmakta ve sonsuz mutluluk ve kurtuluşun yolunu göstermektedir.

ALLAH'TAN BAŞKA İLAH YOKTUR

İslam'ın temeli, Allah'ın varlığını anlamak ve O'ndan başka hiçbir ilah olmadığını kavramaktır. İslam dini, bu en büyük gerçeğin bir insanın tüm hayatına hakim olması, tüm yaşamını bu gerçeğe göre yaşaması demektir. İslam'ın yegane ilahi kaynağı olan Kuran'da, dinin temeli olan bu en büyük gerçek, Kuran'da şöyle ifade edilir:

Sizin ilahınız tek bir ilahtır; O'ndan başka ilah yoktur; O, Rahman'dır, Rahim'dir (bağışlayan ve esirgeyendir). (Bakara Suresi, 163)

İnsanların çoğu, etraflarındaki cisimlerin ve kendi bedenlerini oluşturan maddenin mutlak varlık olduğunu sanır, Allah'ı ise kendilerince soyut bir varlık zannederler. Oysa gerçekte asıl var olan Allah'tır, diğer herşey ise O'nun yarattıklarıdır.

İçinde yaşadığımız kainatı Allah yaratmıştır. Kainat yaratılmadan evvel ise, maddesel anlamda hiçbir şey yoktu; tüm canlı ve cansızlar, varlık haline getirilmemişti, tam anlamıyla bir yokluktu. Kainatın yaratıldığı anda; zamanı, maddeyi ve mekanı, bunlara tabi olmayan ve sonsuzluğun sahibi Ezeli ve Ebedi olan Allah yaratmıştır. Bir Kuran ayetinde Allah'ın kusursuz yaratışı şöyle haber verilir:

Gökleri ve yeri (bir örnek edinmeksiniz) yaratandır. O, bir işin olmasına karar verirse, ona yalnızca "OL" der, o da hemen olur. (Bakara Suresi, 117)

Allah, insanların çoğunluğunun sandığının aksine, maddeyi yarattıktan sonra da herşeyi kontrolü altında tutmaktadır. Şu anda meydana gelen herşeyi, her an, Allah yaratmaktadır. Yağan her yağmur damlasını, doğan her çocuğu, yaprakların fotosentezini, canlıların vücutlarındaki işlemleri, galaksilerdeki yıldızların rotalarını, yarılan her tohumu ve düşünüp düşünemediğiniz her olayı Allah sürekli yaratmaktadır. Kendiliğinden oluşan hiçbir şey yoktur. Meydana gelen herşeyi yaratan Allah'tır. Tüm olayların Allah'ın emriyle gerçekleştiği Kuran'da şöyle haber verilir:

Allah, yedi göğü ve yerden de onların benzerini yarattı. Emir, bunların arasında durmadan iner; sizin gerçekten Allah'ın herşeye güç yetirdiğini ve gerçekten Allah'ın ilmiyle herşeyi kuşattığını bilmeniz, öğrenmeniz için. (Talak Suresi, 12)

Ya da halkı sürekli yaratmakta olan, sonra onu iade edecek olan ve sizi gökten ve yerden rızıklandıran mı? Allah ile beraber başka bir ilah mı? De ki: "Eğer doğru söylüyor iseniz, kesin-kant (burhan)ınızı getiriniz. (Neml Suresi, 64)

Kendi haline bırakılmış olsa, herşey, doğal olarak düzensizliğe doğru gider, dağılır, bozulur ve yok olurdu. Oysa, canlı hücrelerinden kainattaki yıldızlara kadar, tüm sistemlerdeki mükemmel düzenin sürekliliği, onların üzerinde her an bir kontrol olduğunu ve her an aynı mükemmellikte yaratıldıklarını gösterir. Kainatın her neresine baksak bu mükemmelliği ve kusursuzluğu görürüz. Ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

O, biri diğeriyle ‘tam bir uyum’ içinde yedi gök yaratmış olandır. Rahman’ın yaratmasında hiçbir ‘çelişki ve uygunsuzluk göremezsin. İşte gözü(nü) çevirip-gezdir; herhangi bir çatlaklık (bozukluk ve çarpıklık) görüyor musun? Sonra gözünü iki kere daha çevirip-gezdir; o göz (uyumsuzluk bulmaktan) umudunu kesmiş bir halde bitkin olarak sana dönecektir. (Mülk Suresi, 3-4)

Tüm bu gerçeklere rağmen, Allah’ın yaratışını reddedip O’nun yarattığı varlıklara bilinç atfetmek, bir gökdelenin inşaat ustaları tarafından değil de, tuğlaların kendi karar ve iradeleriyle veya hepsinin tesadüfen üst üste dizilmesi sayesinde oluştuğunu iddia etmek kadar saçmadır.

Evrendeki mükemmel düzen ve canlılardaki kusursuz tasarım, bizlere hepsinin tek Yaratıcı tarafından yaratıldığını göstermektedir. İkinci bir ilah, dolayısıyla, kendi istediği gibi yapmak isteyen ikinci bir irade olsaydı, mutlak surette bir karışıklık, bir uyumsuzluk ve çelişki oluşurdu. Bir Kuran ayetinde, Allah’tan başka hiçbir ilah olmadığı ve O’ndan başka hiçbir varlığın kainatta gücü bulunmadığı şöyle anlatılmaktadır:

Allah, hiçbir çocuk edinmemiştir ve O’nunla birlikte hiçbir ilah yoktur; eğer olsaydı, her bir ilah elbette kendi yarattığını götürürverirdi ve (ilahların) bir kısmına karşı üstünlük sağlardı. Allah, onların nitelendiregeldiklerinden Yücedir. (Müminun Suresi, 91)

Ayette özellikle vurgulanmış olduğu gibi, Allah’tan başka ilah yoktur. Ve Allah’ın hiçbir surette çocuğu da yoktur. O, bu gibi insani sıfatlardan münezzehtir. Bu ayetten anlıyoruz ki, Allah’ın çocuğu olduğunu, Kendisine “oğul” edindiğini iddia edenler de büyük bir yanlış içindedirler. Ayetlerde Allah’ın tek olduğu gerçeği şöyle anlatılır:

De ki: O Allah, Bir’dır. Allah, Samed’dır (herşey O’na muhtaçtır, daimdir, hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır). O, doğurmamıştır ve doğurulmamıştır. Ve hiçbir şey O’nun dengi değildir. (İhlas Suresi, 1-4)

ALLAH HER YERİ KUŞATMIŞTIR

İnsanların bir kısmı, Allah'ın belirli bir yerde olduğunu zanneder. Özellikle Allah'ın gökyüzünde, evrenin uzak bir yerinde bulunduğu şeklindeki bir batıl inanç oldukça yaygındır. Gerçekte ise, Allah her yerededir ve herşeyi kuşatmıştır. O, asıl ve tek mutlak varlıktır ve tüm varlıkların O'na boyun eğdiği bir ayette şöyle haber verilir:

Allah... O'ndan başka İlah yoktur. Diridir, kâimdir. O'nu uyuklama ve uyku tutmaz. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. İzni olmaksızın O'nun Katında şefaatte bulunacak kimdir? O, önlerindeki ve arkalarındakini bilir. (Onlar ise) Dilediği kadarının dışında, O'nun ilminden hiçbir şeyi kavrayıp-kuşatamazlar. O'nun kürsüsü, bütün gökleri ve yeri kaplayıp-kuşatmıştır. Onların korunması O'na güç gelmez. O, pek Yücedir, pek büyüktür. (Bakara Suresi, 255)

Allah, her an, her yerededir. Allah'ın bulunmadığı hiçbir yer, kontrolünün olmadığı, denetlemediği hiçbir varlık ve canlı yoktur. Herşeye gücü yeten Allah her türlü zaaf ve aczden münezzehtir.

ALLAH İNSANA ÇOK YAKINDIR

İnsanların büyük bir çoğunluğu Allah'ı kendilerinden uzak zanneder. Oysa gerçekte, Allah "Muhakkak Rabbin insanları çepeçevre kuşatmıştır" (İsra Suresi, 60) ayetinde buyurduğu gibi insanlara çok yakındır. İnsanın her durumunu görür, her sesini işitir. Hatta içinden geçen düşünceleri, kalbindeki sıkıntı ve vesveseleri bilir. Allah bir ayetinde bu gerçeği şöyle bildirmektedir:

Andolsun, insanı Biz yarattık ve nefsinin ona ne vesveseler vermekte olduğunu biliriz. Biz ona şahdamarından daha yakınız.' (Kaf Suresi, 16)

Allah her dua edenin -içinden etse dahi- duasını işitir ve ona cevap verir. Bu durum Kuran'da şöyle haber verilir:

Kullarım Beni sana soracak olursa, muhakkak ki Ben (onlara) pek yakınım. Bana dua ettiği zaman dua edenin duasına cevap veririm. Öyleyse, onlar da Benim çağrıma cevap versinler ve Bana iman etsinler. Umulur ki irşad (doğru yolu bulmuş) olurlar. (Bakara Suresi, 186)

Allah insanın kalbinden geçenleri de bilir. İnsanın yaptığı bir davranışı Kendi rızası için mi, yoksa nefsinin tatmin etmek için mi yaptığını bilir. Bir Kuran ayetinde, Allah'ın insanların düşüncelerini bildiği şöyle hatırlatılmaktadır:

... Ve bilin ki, elbette Allah kalbinizden geçeni bilmektedir. Artık ondan kaçının. Ve bilin ki, şüphesiz Allah bağışlayandır, (kullara) yumuşak davranandır. (Bakara Suresi, 235)

Sözü açığa vursan da, (gizlesen de birdir). Çünkü şüphesiz O, gizliyi de, gizlinin gizlisini de bilmektedir. (Taha Suresi, 7)

Allah, bu kitabı okuduğunuz şu an da her an olduğu gibi sizin yanınızdadır, yaptıklarınızı görmekte ve ne düşündüğünüzü de bilmektedir. Bu gerçek Kuran'da şöyle bildirilir:

Allah'ın göklerde ve yerde olanların tümünü gerçekten bilmekte olduğunu görmüyor musun? Fısıldaşmakta olan üç kişiden dördüncüleri mutlaka O'dur; beşin altıncısı da mutlaka O'dur. Bundan az veya çok olsun, her nerede olsalar mutlaka O, kendileriyle beraberdir. Sonra yaptıklarını kıyamet günü kendilerine haber verecektir. şüphesiz Allah, herşeyi bilendir. (Mücadele Suresi, 7)

ALLAH HERŞEYİ BİR KADER İLE YARATMIŞTIR

Hiç şüphesiz, Biz herşeyi kader ile yarattık. (Kamer Suresi, 49)

Kader; Allah'ın, geçmiş ve gelecek tüm olayları, zamansızlıkta yani tek bir an olarak takdir edip yaratmış olması ve bilmesidir.

Allah, maddeyi yaratmış, maddenin hareketi olarak da zamanı yaratmıştır. Zaman ancak insan için geçerli bir boyuttur. Zaman, insan için geçer, insan ancak zaman geçtikçe ne yaşadığını görür. Ancak Allah elbette ki Kendi yarattığı bir kavram olan zamana tabi değildir. Bir başka deyişle, Allah'ın zamanın akışını beklemesi, insanların zaman içinde ne yapacaklarını bekleyerek görmesi kesinlikle söz konusu değildir. Allah tüm bu eksikliklerden münezzehtir. Allah zamana tabi olmadığı, Ezeli ve Ebedi olarak mutlak ve sonsuz olduğu için, bizim için gelecekte yaşanacak olan bir olayı, daha yaşanmadan bilmektedir. Bizim için binlerce yıl sonra olacak bir olayı, Allah zamansızlık boyutunda bilir. Zaten o olayın olmasını dileyen, takdir eden ve yaratan da Kendisi'dir. Bu büyük sır, bir Kuran ayetinde şöyle bildirilmektedir:

Yeryüzünde olan ve sizin nefislerinizde meydana gelen herhangi bir musibet yoktur ki, Biz onu yaratmadan önce, bir kitapta (yazılı) olmasın. Şüphesiz bu, Allah'a göre pek kolaydır. (Hadid Suresi, 22)

ALLAH HERŞEYE GÜÇ YETİRENDİR

Allah, herşeyin Yarattıcısı olarak, tüm varlıkların üzerinde tek tasarruf sahibidir. Bulutları Allah sürükler, rüzgarları Allah estirir, Güneş'e Allah ısı ve ışık verir, kuşları havada Allah tutar, tohumu Allah yarar, insanın kalbini Allah attırır, bitkilere Allah fotosentez yaptırır, gezegenleri yörüngesinde Allah gezdirir. İnsanlar bu gibi olayların "fizik kanunlarıyla", "yerçekimiyle", "aerodinamikle" ve benzeri maddi etkenlerle oluştuğunu sanırlar, oysa insanların unuttuğu bir detay vardır: Tüm fizik kanunlarının Yarattıcısı Allah'tır. Kainatta tek kudret sahibi olan, Allah'tır.

Biz uyurken, otururken, yürürken, aklımızın ucundan bile geçirmezken Allah evrende var olan tüm sistemleri tek tek çalıştırıp idare eder. Varlığımızın devamı için meydana gelen işlemlerin her biri Allah'ın kontrolündedir. Küçük bir adım atabilmemiz bile, yerin çekim kuvvetinden iskelet sistemimize, sinir ve kas sistemimizden beynimize ve kalbimize, hatta dünyanın dönüş hızına kadar herşeyi Allah'ın ince ince hesaplamış olmasına bağlıdır.

Dünyanın ve tüm evrenin varlığını sürdürebilmesini tesadüflere bağlamak ise çok büyük bir yanılğı olur. Aslında dünyadaki ve evrendeki düzen, tesadüfe kesinlikle yer olmadığını ve Allah'ın sonsuz gücünün açık bir delilidir. Örneğin Dünya, Güneş çevresinde dönerken öyle bir yörünge çizer ki, her 29 km'de bir doğru çizgiden yalnızca 2.8 milimetrelik bir sapma gösterir. Eğer bu sapma 0.3 milimetre az veya 0.3 milimetre daha fazla olsa, yeryüzündeki canlılar donarak veya kavrularak ölürlardı. Küçük bir bilyenin bile milim şaşmadan aynı yörüngede dönebilmesi neredeyse imkansızken, dev kütlesiyle dünya böyle bir dönüşü gerçekleştirir. Kuran'da, "... Allah, herşey için bir ölçü kılmıştır" (Talak Suresi, 3) ayetinde bildirildiğı gibi, çevremizde gördüğümüz muhteşem düzen, Allah'ın milyarlarla ifade edilen büyüklükteki sistemleri milimlere bağı dengelerle koruması sayesinde ortaya çıkar.

İnsanların çoğı, Allah'ın "herşeyi yaratıp bıraktığı" sonra bu düzenin kendi kendine devam ettiğı şeklinde sapkın bir inanca sahiptirler. Oysa evrenin her noktasında her an meydana gelen tüm olaylar Allah'ın izniyle, O'nun bilgisinde ve kontrolü altında gerçekleşir. Kuran'da bildirildiğı gibi:

Allah'ın, gökte ve yerde olanların hepsini bilmekte olduğunu bilmiyor musun? Gerçekten bunlar bir kitaptadır. Hiç şüphesiz bunlar(ı bilmek), Allah için pek kolaydır. (Hac Suresi, 70)

Canlıların vücutlarında gerçekleşen ve her biri son derece kompleks olan olaylar da, Allah'ın kudretini kavramak için iyi birer örnektir. Örneğin sahip olduğunuz böbrekler her saniye kanınızı taramakta, kanın içinde vücudunuza zararlı olan molekülleri diğerlerinden seçip ayırtırmakta, zararlıları vücuttan atılmak üzere ayırmaktadırlar. Bunu yapanlar, böbrek hücreleridir. Bir böbrek hücresinin yaptığı bu tarama ve ayırtırma işlemini yapabilmek için, dev diyaliz makineleri kullanılmaktadır. Bunları ise, tıp ve biyoloji konusunda uzman olan insanlar tarafından planlanmaktadır. Ama böbrek hücresinin ne gözü, ne bir başka duyusu, ne karar verme merkezi, ne de düşünme yeteneğı vardır. Kısacası bir böbrek hücresi hiçbir şura sahip değılken, büyük şuur gerektiren işler yapmaktadır.

Canlıları incelediğimizde bunun gibi milyonlarca örneğı rastlamak mümkündür. Bilinçsiz maddelerden oluşan moleküller, son derece bilinçli işler yaparlar. İşte burada açıkça görünür hale gelen şuur, Allah'ın sonsuz akıl ve bilgisinin birer tecellisidir. Böbrek hücrelerini de, onlara fayda veren molekülleri de kontrolü altında tutan, yapacakları işleri onlara yaptıran Allah'tır. Allah, yaratmış olduğu varlıklara daimi olarak "emirler" indirdiğini bir ayetinde şöyle haber vermektedir:

Allah, yedi göğü ve yerden de onların benzerini yarattı. Emir, bunların arasında durmadan iner; sizin gerçekten Allah'ın herşeye güç yetirdiğini ve

gerçekten Allah'ın ilmiyle herşeyi kuşattığını bilmeniz, öğrenmeniz için. (Talak Suresi, 12)

Kainattaki herşeyi yaratan Allah'ın, elbette ki ölüleri de diriltmeye güç yetireceği apaçıktır. Bu gerçek bir ayette şu şekilde haber verilmektedir:

Onlar görmüyorlar mı ki, gökleri ve yeri yaratan ve onları yaratmaktan yorulmayan (Allah), ölüleri de diriltmeye güç yetirir. Hayır; gerçekten O, herşeye güç yetirendir. (Ahkaf Suresi, 33)

ALLAH HERŞEYİ BİLİR VE GÖRÜR

İnsanlar Allah'ı, O'nun dilemesi dışında göremezler. Göremedikleri için de çoğu zaman gaflete düşer ve Allah'ın kendilerini görmediği zannına kapılırlar. Oysaki Allah kainattaki her olayı en ince ayrıntısına kadar görür ve bilir. Bu gerçek bir ayette şöyle vurgulanmaktadır:

Gözler O'nu idrak edemez; O ise bütün gözleri idrak eder. O, Latif olandır, haberdar olandır. (Enam Suresi, 103)

İnsan her nerede olursa olsun Allah mutlaka onunla birliktedir. Şu anda da Allah, sizin bu satırları okuduğunuzu görüyor ve neler düşündüğünüzü biliyor. Her nereye giderseniz gidin, her ne yaparsanız yapın bu gerçek değişmeyecektir. Allah, insanları her yerde gördüğünü Kuran'da şöyle haber verir:

Senin içinde olduğun herhangi bir durum, onun hakkında Kur'an'dan okuduğun herhangi bir şey ve sizin işlediğiniz herhangi bir iş yoktur ki, ona (iyice) daldığınızda, Biz sizin üzerinizde şahidler durmuş olmayalım. Yerde ve gökte zerre ağırlığınca hiçbir şey Rabbinden uzakta (saklı) kalmaz. Bunun daha küçüğü de, daha büyüğü de yoktur ki, apaçık bir kitapta (kayıtlı) olmasın. (Yunus Suresi, 61)

Gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra arşa istiva eden O'dur. Yere gireni, ondan çıkanı, gökten ineni ve ona çıkanı bilir. Her nerede iseniz, O sizinle beraberdir, Allah, yaptıklarınızı görendir. (Hadid Suresi, 4)

Bu gerçeğin bilincinde olan mümin, her zaman için kendisini Allah'a teslim etmeli, O'nun himayesine sığınmalı, O'ndan korkmalı ve başka hiçbir şeyden korkmamalıdır. Allah'ın, Hz. Musa ve Hz. Harun'a verdiği emir, tüm müminler için yol göstericidir. Ayette şöyle buyrulmaktadır:

Dedi ki: “Korkmayın, çünkü Ben sizinle birlikteyim; işitiyorum ve görüyorum. (Taha Suresi, 46)

HER VARLIK ALLAH’A BOYUN EĞMİŞTİR

Kainatta bulunan canlı ve cansız her varlık, Allah’ın iradesinin altındadır. Ancak O dilediği takdirde hareket edebilirler ve ne dilerse ancak onu yapabilirler. Örneğin, kendi ihtiyacının çok üstünde bal üreten arılar, balın insana faydalı olacağını bilemezler; balın faydalı ve güzel olmasını gerektiren kimyevi birleşimi de bilemezler. Ayrıca ihtiyaçlarından çok fazla balı neden ürettiklerinin farkında olmadıkları gibi, dizayn ve hesap harikası olan muntazam altıgenlerden oluşan petekleri yapabilecek akıl ve ilme de sahip olamazlar. Arılara tüm bunları yaptıran, bütün varlıkların Kendisi’ne boyun eğdiği Allah’tır. Arıların bunları Allah’ın vahyi ile yaptıkları Kuran’da bize şöyle bildirilmektedir:

Rabbin bal arısına vahyetti: Dağlarda, ağaçlarda ve onların kurdukları çardaklarda kendine evler edin. Sonra meyvelerin tümünden ye, böylece Rabbinin sana kolaylaştırdığı yollarda yürü-uçuver. Onların karınlarından türlü renklerde şerbetler çıkar, onda insanlar için bir şifa vardır. şüphesiz düşünen bir topluluk için gerçekten bunda bir ayet vardır. (Nahl Suresi, 68-69)

Arıların vahiyle hareket etmesi istisnai bir durum değildir. Arılar gibi, insanlar dahil tüm varlıkların da aynı şekilde Allah’ın ilhamı ile hareket ettiklerini anlamamız için Allah bu örneği vermektedir ve üzerinde düşünenler için bunun bir delil olduğunu vurgulamaktadır. Tüm varlıklar Allah’ın ilhamı ile hareket ettikleri için, O’na gönülden boyun eğmişlerdir. Bu gerçek bir ayette şöyle bildirilir:

Göklerde ve yerde bulunanlar O’nundur; hepsi O’na ‘gönülden boyun eğmiş’ bulunuyorlar. (Rum Suresi, 26)

Bazı insanlar, şeytanın Allah’tan bağımsız müstakil bir güç olduğunu zannederler (Allah’ı tenzih ederiz). Bazı dinlerde de şeytana Allah’tan ayrı bir güç atfedilir. Oysa tüm bunlar büyük birer sapkınlıktır. Gerek şeytan, gerekse onun yolundan giden inkarcılar, Allah’ın iradesine boyun eğmişlerdir. Allah insanları imtihan etmek için şeytanı yaratmış, ona insanları inkara davet etme gücü ve yetkisi vermiştir. Kuran’da Allah’ın şeytana hitabı şöyle anlatılmaktadır:

(Allah) Dedi ki: “Öyleyse ordan (cennetten) çık, artık sen kovulmuş bulunmaktasın.”

“Ve şüphesiz, din (kıyametteki hesap) gününe kadar Benim lanetim senin üzerinedir.”

Dedi ki: “Rabbim, öyleyse onların dirilecekleri güne kadar bana süre tanı.”

Dedi ki: “O halde, süre tanınanlardanansın.”

“Bilinen vaktin gününe kadar.”

Dedi ki: “Senin izzetin adına andolsun, Ben, onların tümünü mutlaka azdırıp-kışkırtacağım. Ancak onlardan, muhlis olan kulların hariç.” (Allah) “İşte bu haktır ve ben hakkı söylerim” dedi.

“Andolsun, senden ve içlerinde sana tabi olacak olanlardan tümüyle cehennemi dolduracağım.” (Sad Suresi, 77-85)

İnsanın her hareketinin ve her halinin Allah’a bağlı olması gibi, şeytan da tamamen Allah’ın kontrolündedir ve O’nun iradesine boyun eğmiş durumdadır. Kendi başına karar alabilen ve uygulayabilen, müstakil bir iradeye sahip olan bir varlık değildir. Dünyadaki imtihan ortamı içinde, doğrularla yalancıları birbirinden ayırmak için Allah şeytanı bir vesile olarak yaratmıştır.

ALLAH HAKKINDAKİ BATIL İNANÇLAR

Allah’ın hak din kitabı olarak indirdiği Tevrat ve İncil, zaman içinde insan eliyle değiştirildikleri için şu anda hak olma özelliklerini yitirmişlerdir. Nitekim Kuran’ın gönderilme sebeplerinden biri de budur. Allah, Kuran’dan önceki İlahi kitapların insan eliyle değiştirildiğini şöyle anlatmaktadır:

Artık vay hallerine; kitabı kendi elleriyle yazıp, sonra az bir değer karşılığında satmak için “Bu Allah Katındandır” diyenlere. Artık vay, elleriyle yazdıklarından dolayı onlara; vay kazanmakta olduklarına. (Bakara Suresi, 79)

Onlardan öyleleri vardır ki, dillerini kitaba doğru eğip bükerler, siz onu (bu okur göründüklerini) kitaptan sanasınız diye. Oysa o kitaptan değildir. “Bu Allah Katındandır” derler. Oysa o, Allah Katından değildir. Kendileri de bildikleri halde Allah’a karşı (böyle) yalan söylerler. (Al-i İmran Suresi, 78)

Tevrat ve İncil’deki tahrifler, bu kitaplardaki tariflere göre Allah’ı tanıyanların yanlış inançlara sahip olmalarına yol açmıştır. Değiştirilmiş Tevrat ve İncil’de, hak din kitabını değiştirmeye cüret edebilecek derecede Allah’a ve dinine duyarsızlığı ve belki de kastı olan insanların, Allah’ı (Allah’ı tenzih ederiz) adeta bir insana benzeterek

eksiklikleri olan bir varlık şeklinde tanıttıklarını görürüz. Oysa elbette ki Allah her türlü eksik sıfattan münezzehtir. Allah bu konuyu Kuran’da şöyle açıklamıştır:

Andolsun, Biz gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları altı günde yarattık; Bize hiçbir yorgunluk dokunmadı. (Kaf Suresi, 38)

Onlar görmüyorlar mı ki, gökleri ve yeri yaratan ve onları yaratmaktan yorulmayan (Allah), ölüleri de diriltmeye güç yetirir. Hayır; gerçekten O, herşeye güç yetirendir. (Ahkaf Suresi, 33)

Yukarıdaki ayetler Kuran’dan önceki İlahi kitapların değiştirilmiş olduğunu açıkça göstermektedir. Dolayısıyla bu kitaplara göre inançlara sahip olanların yanlış yollara sürüklendiğini ve Allah’ı gerçek vasıflarıyla tanıyamadıklarını ortaya koymaktadır.

Kuran ise, Allah’ın koruduğu ve hiçbir şekilde değiştirilemeyeceği bildirilmiş, orijinal metni günümüzde mevcut bulunan Kutsal Kitaptır. Kuran, Allah Katında tek geçerli din olan İslam dininin kitabıdır. Ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Hiç şüphesiz, zikri (Kur’an’ı) Biz indirdik Biz; onun koruyucuları da gerçekten Biziz. (Hicr Suresi, 9)

Kim İslam’dan başka bir din ararsa asla ondan kabul edilmez. O, ahirette de kayba uğrayanlardandır. (Al-i İmran Suresi, 85)

Kuran’da, Hristiyan ve Yahudilerin Allah hakkındaki batıl inançları da bildirilir ve bu inançların doğrusu anlatılır. Örneğin Hristiyan inancının temeli olan “Allah’ın Hz. İsa’yı oğul edinmesi” iddiası, tam bir batıl inanç ve Allah’a karşı iftiradan ibarettir. Bu gerçeği haber veren ayetlerde şöyle buyrulur:

Dediler ki: “Allah oğul edindi.” O, (bu yakıştırmadan) Yücedir. Hayır, göklerde ve yerde her ne varsa O’nundur, tümü O’na gönülden boyun eğmişlerdir. Gökleri ve yeri (bir örnek edinmeksizin) yaratandır. O, bir işin olmasına karar verirse, ona yalnızca “Ol” der, o da hemen olur. (Bakara Suresi, 116-117)

Aynı konuda gerçekleri bildiren diğer bazı ayetler ise şöyledir:

Ey Kitap Ehli, dininiz konusunda taşkınlık etmeyin, Allah’a karşı gerçek olandan başkasını söylemeyin. Meryem oğlu Mesih İsa, ancak Allah’ın elçisi ve kelimesidir. Onu (‘Ol’ kelimesini) Meryem’e yöneltmiştir ve O’ndan bir ruhtur. Öyleyse Allah’a ve elçisine inanınız; “üçtür” demeyiniz. (Bundan) kaçının, sizin

için hayırlıdır. Allah, ancak bir tek İlahtır. O, çocuk sahibi olmaktan Yücedir. Göklerde ve yerde her ne varsa O'nundur. Vekil olarak Allah yeter. (Nisa Suresi, 171)

Gökleri ve yeri bir örnek edinmeksiniz yaratandır. O'nun nasıl bir çocuğu olabilir? O'nun bir eşi (zevcesi) yoktur. O, herşeyi yaratmıştır. O, herşeyi bilendir. (Enam Suresi, 101)

Hristiyan inancında Allah, ilk anda yarattıktan sonra herşeyi kendi haline bırakmış gibi tarif edilmektedir. Oysa daha önce de belirttiğimiz gibi Allah, her an yaratma halindedir ve kainat sürekli olarak O'nun kudreti altındadır. O'nun dilemesi ve kontrolü dışında yeryüzünde hiçbir olayın gerçekleşmesinin mümkün olmadığı ayetlerde şöyle haber verilir:

Ya da halkı sürekli yaratmakta olan, sonra onu iade edecek olan ve sizi gökten ve yerden rızıklandıran mı? Allah ile beraber başka bir ilah mı? De ki: "Eğer doğru söylüyor iseniz, kesin-kanıt (burhan)ınızı getiriniz." (Neml Suresi, 64)

Şüphesiz Allah, gökleri ve yeri zeval bulurlar diye (her an kudreti altında) tutuyor. Andolsun, eğer zeval bulacak olurlarsa, Kendisi'nden sonra artık kimse onları tutamaz. Doğrusu O, Halim'dir, bağışlayandır. (Fatır Suresi, 41)

Allah, tüm bu ve daha burada bahsini geçirmediğimiz iftiralara karşı, Kuran'da üstün vasıflarını tarif etmiştir. Bu da, söz konusu yanlış inançlara sahip olanlara hem bir cevap olmuş, hem de onları Allah'ı doğru tanımaya yönlendirmiştir.

Herkes bilmelidir ki, Allah tektir, O'nun benzeri yoktur, tüm eksikliklerden münezzehtir, her yeri kaplamıştır, her an yaratma halindedir, insanlara çok yakındır, herşeye gücü yetendir, sonsuz merhamet sahibidir, sonsuz adalet sahibidir, din gününün (mahşer, hesap günü) sahibidir, herşeyi görür, işitir, bütün güzel isimlerin ve vasıfların sahibidir.

ALLAH'A ŞİRK KOŞMADAN İMAN

Kendi istek ve tutkularını (hevasını) ilah edineni gördün mü? Şimdi ona karşı sen mi vekil olacaksın? (Furkan Suresi, 43)

Şirk, Arapçada "ortak koşmak" anlamına gelir ve Kuran'daki manası da Allah ile birlikte başka bir ilah edinmektir. Bu, çok geniş anlamdaki tarif, tabii ki sadece

totemleri ve cansız varlıkları put edinenler için değildir. İnsan, kendisini yaratan Allah'a kul olmak ve sadece O'nun rızasını gözetmekle sorumlu olduğu için, hayatını bir başka amaca göre yaşaması da şirk olur. Örneğin, yapılan işlerin karşılığında Allah'ın değil de insanların rızasını gözetmek bir şirktir. Aynı şekilde bir insanın hayattaki amacının Allah'ın rızasını kazanmak değil de, kendi istek ve tutkularını tatmin etmek olması da şirktir. Pek çok insan bu şekilde paralarını, makam ve mevkilerini, yükselme hırslarını, mal ve mülklerini Allah'a şirk koşar. Kuran'da, Allah'a şirk koşan ve Allah'ın yarattığı ekin ve hayvanların bir kısmını putlarına ayıran müşriklerden şöyle söz edilmektedir:

O'nun üretilip-türettiği ekin ve hayvanlardan Allah için bir pay ayırdılar, sonra kendi zanlarınca: "Bu Allah'ındır, bu da ortaklarımızındır" dediler. Kendi ortakları için olan (pay), Allah tarafına geçmez, ama Allah'a ait olan kendi ortaklarının tarafına (payına) geçer. Ne kötü hüküm veriyorlar? (Enam Suresi, 136)

Görüldüğü gibi, müşrikler ellerindeki varlıkların bir kısmını Allah'a bir kısmını ise putlarına adamakta, ancak sonra Allah'a adadıklarından da tekrar kendi putlarına pay almaktadırlar. Bu, müşriklerin samimiyetsiz karakterlerinin bir örneğidir.

İnsanların başka bir varlığı Allah'tan daha çok sevmeleri veya Allah'ı sever gibi sevmeleri de, Allah'a ortak koşmaktır. Aynı şekilde herhangi bir varlıktan veya güçten, Allah'tan korkar gibi korkan kişi, o varlığı veya gücü Allah'a ortak koşuyor, onun Allah'tan bağımsız bir güce sahip olduğunu zannediyor demektir.

İnananların iman ettikleri gerçek ise, herşeyi Allah'ın yarattığı, bütün işleri O'nun düzenlediği, sebeplerin hiçbir gücü olmadığı, her olayı Allah'ın bir kadere göre yarattığı, planın, iradenin ve takdirin Rabbimiz'e ait olduğudur. Allah'ın, Kuran'da bize öğrettiği gerçek iman budur. Bu gerçeğin dışında bir çizgide inançlara sahip olmak, herşeyin kendiliğinden, tesadüfler sonucu olduğuna inanmak, sebeplerin yapma, yaratma gücü olduğunu sanmak da Allah'a şirk koşmaktır. Allah, şirk koşanları bağışlamayacağını bir ayette şöyle bildirmektedir:

Hiç şüphesiz, Allah, Kendisi'ne şirk koşanları bağışlamaz. Bunun dışında kalanlar ise, (onlardan) dilediğini bağışlar. Kim Allah'a şirk koşarsa elbette o uzak bir sapıklıkla sapmıştır. (Nisa Suresi, 116)

ALLAH'IN BÜYÜKLÜĞÜNÜ TAKDİR EDEBİLMEK

Onlar, Allah'ın kadrini hakkıyla takdir edemediler. Şüphesiz Allah, güç sahibidir, Azizdir. (Hac Suresi, 74)

Allah sonsuz kudretini ve ilmini mevcut olan her varlıkta gösterir. İnsan vücudunun her detayındaki mükemmellikte, çiçeklerin görünümündeki, renk ve kokularındaki güzellikte, gökyüzünün ve kainatın ihtişamında, gezegenlerin yörünge düzeninde, denizlerin derinliklerindeki balıklarda ve aklınıza gelecek herşeyde açıkça görülen tasarım, düzen ve mükemmellik, Allah'ın varlığının ve sonsuz gücünün çok açık delillerindendir. İnanmayanların bir kısmı, Allah'ın varlığını ve kudretinin sonsuzluğunu fark etmelerine rağmen, kibirlerinden dolayı inkar ederler. Allah'ın büyüklüğünü tanımaya yanaşmazlar. Akıl sahibi olmadıkları için Allah'ın varlığının ve büyüklüğünün, tüm varlıklarda görülen açık delillerini göremezler. Bir ayette, insanların içinde bulundukları bu gaflet şöyle bildirilmektedir:

Göklerde ve yerde nice ayetler vardır ki, üzerinden geçerler de, ona sırtlarını dönüp giderler. (Yusuf Suresi, 105)

Bu delilleri ancak, çevrelerindeki varlıkların amacı ve işaret ettikleri üzerinde düşünen, muhakeme yeteneği açık, aklını ve vicdanını kullanabilen insanlar görebilmektedirler. Bunlar da iman edenlerdir. Müminlerin en önemli özelliklerinden biri, derin düşünebilmeleridir. Samimi bir yaklaşımla, hür bir akılla ve yüzeysel olmayan bir şekilde düşünebilme özelliğine sahip olan müminler, bu sayede, Allah'ın yaratışındaki sanatını ve gücünü görerek, O'nun büyüklüğünü ve kudretini takdir ederler. Bir ayette, aklını kullanan insanların Allah'ın ayetlerini her yerde görebilecekleri şöyle açıklanmaktadır:

Şüphesiz, göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün art arda gelişinde, insanlara yararlı şeyler ile denizde yüzen gemilerde, Allah'ın yağdırdığı ve kendisiyle yeryüzünü ölümünden sonra dirilttiği suda, her canlıyı orada üretip-yaymasında, rüzgarları estirmesinde, gökle yer arasında boyun eğdirilmiş bulutları evirip çevirmesinde düşünen bir topluluk için gerçekten ayetler vardır. (Bakara Suresi, 164)

Bunu kavrayan insan, baktığı herşeyde Allah'ın varlığının delillerini görür, O'nun kudretinin izlerini seyrederek. İnsanların çoğu bu gerçekleri hiç düşünmeden, tamamen boş bir akılla yaşarken, mümin sürekli olarak Allah'ı tefekkür eder. Bir ayette örnek Müslüman tavrı şöyle anlatılmaktadır:

Onlar, ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah'ı zikrederler ve göklerin ve yerin yaratılışı konusunda düşünürler. (Ve derler ki:) "Rabbimiz, Sen bunu

boşuna yaratmadın. Sen pek Yücesin, bizi ateşin azabından koru. (Al-i İmran Suresi, 191)

ALLAH'IN SONSUZ BÜYÜKLÜĞÜ VE KUDRETİ

Allah, insanların Kendi büyüklüğünü kavrayabilmeleri için evrendeki düzeni sayısız detaylarla birlikte yaratmıştır. Kuran'da Allah'ın var ettiği bu düzenden bahsedilirken, "... sizin gerçekten Allah'ın herşeye güç yetirdiğini ve gerçekten Allah'ın ilmiyle herşeyi kuşattığını bilmeniz öğrenmeniz için" (Talak Suresi, 12) denilmektedir. Bu düzen öylesine detaylar içerir ki insan düşünmeye nereden başlayacağını şaşırır. Zira Allah'ın akli, ilmi ve kudreti sonsuzdur.

Allah öyle büyük bir ilme sahiptir ki insana göre "sonsuz" olan, Allah'ın Katında bitmiş durumdadır. Zamanın ilk yaratıldığı andan sonsuzluk anına kadar geçecek olan her olay, her düşünce, vakitleri ve şekilleri ile Allah'ın ilmiyle belirlenmiş ve bitmiştir. (Bkz. Zamansızlık ve Kader Gerçeği, Harun Yahya) Bu gerçek Kuran'da şöyle bildirilir:

Hiç şüphesiz, Biz herşeyi kader ile yarattık. Bizim emrimiz, bir göz kırpması gibi yalnızca 'bir keredir.' Andolsun Biz sizin benzerlerinizi yıkıma uğrattık. Fakat öğüt alıp-düşünen var mı? Onların işlemiş oldukları herşey kitaplarda (yazılı)dır. Küçük, büyük herşey satır satır (yazılı)dır. (Kamer Suresi, 49-53)

İnsan Allah'ın ilminin büyüklüğünü gücünün yettiğinin en fazlasıyla kavrayabilmek için ciddi olarak çaba harcamalı ve düşünmelidir.

İnsanlık tarihinin başından bugüne kadar çok sayıda insan yaşamıştır. Yani Allah milyarlarca çift göz, milyarlarca değişik parmak izi, milyarlarca farklı göz dokusu, milyarlarca değişik insan tipi yaratmıştır ve eğer dilerse bu kişilerden sonsuz sayıda daha yaratabilir. Çünkü ayetin de ifadesiyle; "... O, yaratmada dilediğini arttırır. Şüphesiz Allah, herşeye güç yetirendir." (Fatır Suresi, 1)

Allah, insanın hiç bilmediği ve sahip olduğu sınırlı akılla anlamakta güçlük çekeceği daha birçok şey yaratmaya kadir. Dünyada biz kullarına verdiği ucu bucağı belli olmayan herşeyin hazineleri Allah'ın Katındadır. Bize sadece dilediği kadarını, dilediği miktar ile indirmiştir. Bir ayette şöyle buyrulur:

Hiçbir şey yoktur ki, hazineleri Bizim Katımızda olmasın; ancak onu belirlenmiş bir miktar olarak indiririz. (Hicr Suresi, 21)

Allah'ın üstün yaratmasındaki bu gerçek, bizim bildiğimiz ve bilmediğimiz tüm kavramlar için geçerlidir. Nitekim "... ve daha sizlerin bilmediğiniz neleri yaratmaktadır?" (Nahl Suresi, 8) ayetiyle de Allah'ın bilmediğimiz nice şeyler yarattığına dikkat çekilmiştir.

Allah bizim görmediğimiz birçok alemleri ve varlığı da yaratmıştır. Diğer alemlerin varlığını daha iyi anlayabilmek için şöyle düşünebiliriz: Nasıl ki bir resme baktığımızda yalnızca en ve boy olmak üzere iki boyut görüyorsak, içinde yaşadığımız dünyaya baktığımızda da en, boy ve derinlik olmak üzere üç (zamanı da katarsak dört) boyut kavrayabiliriz. Bundan fazlasını ise algılayamayız. Oysa Allah Katında bildiklerimizden başka boyutlar da yaratılmıştır. Örneğin melekler farklı boyutlardan birinde yaşayan varlıklardır.

Kuran'da bildirildiği gibi, melekler bulundukları boyut ve mekandan bizleri görebilmekte ve duyabilmektedirler. Hatta iki yanımızdaki yazıcı melekler her anımıza şahittirler. Her konuştuğumuzu, her yaptığımızı yazmaktadırlar. Ancak biz onları göremeyiz. Allah'ın Kuran'da varlıklarını bildirdiği cinler de yine ayrı bir boyuta ait varlıklardır. Onlar da aynı insanlar gibi yaşamları boyunca denenmektedirler ve sorumlu oldukları kitap Kuran'dır. Ancak sahip oldukları özellikler insanlardan çok farklıdır. İnsanların bağlı oldukları sebep sonuç ilişkilerinden çok daha farklı sebeplere bağımlı olarak yaratılmışlardır.

Bunlar Allah'ın yaratmadaki benzersizliğinin kavranabilmesi için üzerinde düşünülmesi gereken gerçeklerdir. Allah sonsuz sayıda evren, sonsuz sayıda varlık, sonsuz sayıda mekan yaratmaya güç yetirendir. Dahası her birini birbirinden çok daha farklı özelliklerle yaratabilir. Nitekim Allah ahirette cenneti ve cehennemini yaratacaktır. Cennet ve cehennem bizim dünyada alışık olduğumuzdan çok daha farklı bir yaratılışa olacaktır. Örneğin dünyada daima bozulma, yaşlanma, çürüme, eskime ve tükenme vardır. Oysa cennette sonsuza kadar sürecek zaman içerisinde hiçbir şey bozulmayacaktır; Allah'ın Kuran'da bildirdiği "tadı değişmeyen süten ırmaklar" cennetin bu özelliğine dikkat çeken örneklerden biridir. Cennette insan bedeni de yıpranmayacak; yaşlanma asla olmayacaktır. Allah Kuran'da cennette herkesin yaşıt olduğunu bildirmektedir ve cennet insanları sonsuza kadar en güzel halleriyle, hiç yaşlanmadan, birbirleriyle yaşıt olarak yaşayacaklardır. Allah yine Kuran'da tükenmeyen kaynaklardan içecekler olduğunu bildirmektedir. Cehennemdeki yaratılış da bambaşkadır. Allah cehennemde, benzeri görülmemiş azap çeşitlerini yaratacaktır. Hiçbir insan yaşamadan, oradaki azabın nasıl olacağını tahmin edemez.

Allah dünyadaki herşeyde bir sınır yaratmıştır. Her işin bir sonu vardır. Bu nedenle "sonsuz" kavramını ve Allah'ın sonsuz kudretini anlayabilmek için üzerinde düşünmek ve bilinen bazı ölçülerle kıyas yapmak gerekir. Bizim sahip olduğumuz bilgi sadece Allah'ın izin verdiği kadardır. Allah Katındaki bilgi ise sonsuzdur. Örneğin Allah dünyada insan için yedi ana renk var etmiştir. Biz sekizinci bir rengi zihnimizde canlandıramayız. (Bu, doğuştan kör olan birine kırmızıyı tarif etmeye benzer. Ne dersek

diyelim yine de kırmızı rengi tam olarak ifade edemeyiz.) Oysa Allah çok daha fazla sayıda ana renk yaratabilir, ama biz Allah'ın bize gösterdikleri dışındakileri kavrayamayız.

Tüm bunlar, Allah'ın bize dünyada öğrettiği bilgiler doğrultusunda geliştirilen fikirlerdir. Ancak burada unutulmaması gereken önemli bir nokta vardır; Allah'ın gücü ve büyüklüğü sınırsız olduğu için anlatılanların hepsinin Allah'ın dilemesiyle istediği anda gerçekleşmesi mümkündür. Allah, ilminin sonsuzluğunu Kuran'da şöyle bir örnekle açıklar:

Eğer yeryüzündeki ağaçların tümü kalem ve deniz de -onun ardından yedi deniz daha eklenerek- (mürekkep) olsa, yine de Allah'ın kelimeleri (yazmakla) tükenmez. Şüphesiz Allah, üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Lokman Suresi, 27)

Görüldüğü gibi biz ne kadar uğraşırsak uğraşalım Allah'ın ilmini kavramaya güç yetiremeyiz, çünkü Allah'ın ilmi sonsuzdur. Biz ancak Allah'ın bize izin verdiği kadarını kavramaya güç yetirebiliriz:

Allah... O'ndan başka ilah yoktur. Diridir, kâimdir. O'nu uyuklama ve uyku tutmaz. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. İzni olmaksızın O'nun Katında şefaatte bulunacak kimdir? O, önlerindeki ve arkalarındaki bilir. (Onlar ise) Dilediği kadarının dışında, O'nun ilminden hiçbir şeyi kavrayıp-kuşatamazlar. O'nun kürsüsü, bütün gökleri ve yeri kaplayıp-kuşatmıştır. Onların korunması O'na güç gelmez. O, pek Yücedir, pek büyüktür. (Bakara Suresi, 255)

ALLAH SEVGİSİ VE ALLAH KORKUSU

Allah dedi ki: "İki ilah edinmeyin: O, ancak tek bir İlahtır. Öyleyse Benden, yalnızca Benden korkun. (Nahl Suresi, 51)

Allah korkusu, bir müminin en temel vasıflarından biridir. Çünkü insanın, Allah'a olan yakınlığının ve imanının artması, her an ihlaslı davranması, güzel ahlak gösterebilmesi ve bunda istikrarlı olması sadece Allah korkusuyla mümkün olur.

Bazı insanlar Allah korkusunun anlamını bilmedikleri için, bunu diğer bazı dünyevi korkularla karıştırırlar. Oysa arada çok büyük bir fark vardır.

Kuran'ın Arapça orijinal metninde Allah korkusu için "haşyet" kelimesi kullanılır. Bu kelime, çok derin bir saygıyı ifade eder. Öte yandan Kuran'da dünyevi korkular için

kullanılan kelime “havf”tır. Bu kelime, bir insanın yırtıcı bir hayvandan korkması gibi basit bir korkuyu ifade etmektedir.

Kuran’da kelimelerle ayrılan bu iki korkuyu, Allah’ın sıfatlarını düşündüğümüzde daha iyi anlayabiliriz. İnsanların sahip oldukları dünyevi korkular, genellikle zalim insanlardan kaynaklanan korkulardır. Örneğin insan bir caninin kendisini öldürmesinden korkar. Oysa Allah korkusu farklıdır. Allah sonsuz şefkat, merhamet ve adalet sahibidir. Dolayısıyla Allah korkusu, sonsuz şefkat, merhamet ve adalet sahibi olan Allah’a karşı içli bir saygı, O’nun rızasına aykırı gelmekten çekinme ve O’na isyan edip azabına müstahak olmaktan imtina etmektir.

Bu farkı, Allah korkusunun insanda sebep olduğu etkilerden ve neticelerinden de anlayabiliriz. Dünyevi korkuların neticesinde, örneğin hayati bir tehlikeyle karşılaşp korkuya kapılan birisi, ilk olarak paniğe kapılır, ne yapması gerektiğiyle ilgili doğru karar veremeyecek duruma girer, akıl gösteremez, çözüm üretmez, ümitsizliğe kapılır ve çaresiz duruma düşer. Oysa Allah korkusu, insanın aklını ve vicdanını harekete geçirir. İnsan, Allah korkusu sayesinde, kötülüklerden ve yanlışlardan uzak durur, kendisini maddi veya manevi olarak yaralayacak tehlikelerden kurtulur. Allah korkusu, insana akıl ve basiret (olayların içyüzünü görme gücü) kazandırır.

Bir Kuran ayetinde, insanların Allah korkusu sayesinde akıl ve anlayış kazandıkları şöyle bildirilmektedir:

Ey iman edenler, Allah’tan korkup-sakinirseniz, size doğruyu yanlıştan ayıran bir nur ve anlayış (furkan) verir, kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Allah büyük fazl sahibidir. (Enfal Suresi, 29)

Dünyevi korkular, insana acı verir. Allah korkusu ise manen çok büyük bir kuvvet kazandırmakla birlikte, ona büyük bir zevk verir.

İnsan, Allah korkusu sayesinde, kendisine Allah’ın sevgisini kaybettirecek kötülüklerden sakınmış olur. Örneğin bir ayette, “Allah, her büyüklük taslayıp böbürleneni sevmez” (Nisa Suresi, 36) şeklinde buyrulmaktadır. Allah korkusu olan insan, büyüklük taslayıp böbürlenmekten şiddetle kaçınır. Böylece Allah’ın sevgisini kazanacağını umduğu bir hareket yapmış olur. İşte bu nedenle, Allah korkusu ve Allah sevgisi birbirinden ayrılmaz.

Aslında Allah korkusu, insanın Allah’a yakınlaşmasının ve O’nun sevgisini kazanmasının önündeki engelleri kaldırmaktadır. Bu engellerin başında da insanın kendi nefsi gelir. Kuran’da Allah’ın bize bildirdiğine göre, insanın nefsinde hem kötülük hem de ondan sakınma duyguları vardır. Bunu haber veren ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Nefse ve ona ‘bir düzen içinde biçim verene’,

Sonra ona fücürünü (sınır tanımaz günah ve kötülüğünü) ve ondan sakınmayı ilham edene (andolsun). Onu arındırıp-temizleyen gerçekten felah

bulmuştur. Ve onu (isyanla, günahla, bozulmalarla) örtüp-saran da elbette yıkıma uğramıştır. (Şems Suresi, 7-10)

İşte insana nefsindeki bu kötülükle mücadele etmesi, ona teslim olmaması için manevi bir kuvvet gereklidir. Bu kuvvet, Allah korkusudur. Allah'tan korkan insan, nefsinin bencil tutkularına esir olmaz. Allah'a karşı olan derin saygısı sayesinde, O'nun rızasına aykırı düşüncelerden ve işlerden uzaklaşır. Bir ayette, ancak Allah korkusuna sahip olan insanların, kendilerine din konusunda yapılan uyarılardan istifade edebilecekleri şöyle bildirilmektedir:

Sen ancak, zikre (Kur'an'a) uyan ve gayb ile Rahman olana içi titreyerek korku duyan kimseyi uyarırsın. İşte böylesini, bir bağışlanma ve üstün bir ecirle müjdele. (Yasin Suresi, 11)

İnsanın çabası, Allah korkusunu artırmaya yönelik olmalıdır. Bunun için, Allah'ın yarattıkları üzerinde derin düşünerek, onların detaylarına kadar inen benzersiz sanatı ve kudreti görmeli ve Allah'ın büyüklüğünü her düşündüğünde daha da fazla kavrayarak, O'na karşı duyduğu saygı dolu korkuyu, gücü ne derece yetiyorsa, o kadar artırmalıdır. Nitekim Allah bizlere Kuran'da şöyle buyurmaktadır:

Ey iman edenler, Allah'tan nasıl korkup-sakınmak gerekiyorsa öylece korkup-sakının ve siz, ancak Müslüman olmaktan başka ölmeyin. (Al-i İmran Suresi, 102)

Öyleyse güç yetirebildiğiniz kadar Allah'tan korkup-sakının, dinleyin ve itaat edin. Kendi nefsinize hayır olmak üzere infakta bulunun. Kim nefsinin bencil-tutkularından korunursa; işte onlar, felah (kurtuluş) bulanlardır. (Teğabün Suresi, 16)

Allah korkusu arttıkça, müminin sevgi konusundaki duyarlılığı da artar. Allah'ın yarattığı varlıklardaki güzellikleri daha iyi fark eder. İnsanlara, doğaya, hayvanlara ve herşeydeki estetiğe Allah'ın güzel vasıflarının bir yansıması olarak bakma kabiliyeti kazanır. Bu, etrafındaki herşeyin kendisi için birer nimet olarak yaratıldığını daha iyi görmesini sağlar. Dolayısıyla hem bu nimetlere karşı, hem de bu nimetleri yaratan Allah'a karşı sevgisi aynı oranda artar.

Bu sırrı kavrayan insan, Allah sevgisini de kavramıştır. Herşeyden çok Allah'ı sever ve sevdiği diğer varlıkların da Allah'ın birer tecellisi olduğunu bilir. Onları da Allah rızasına uygun olarak sever; Allah'a itaatli olan müminleri sever, Allah'a karşı düşman olanlara ise kalben soğukluk duyar.

İnsanı mutlu eden, ona neşe ve huzur veren gerçek sevgi, bu anlattığımız Allah sevgisidir. Bunun dışında kalan ve Allah'tan başka varlıklara yöneltilen sevgiler,

Kuran'daki ifadeyle Allah'a şirk koşanların sevgisidir ki, insanlara her zaman için acı, hüzn, melankoli ve huzursuzluk verir. Bir Kuran ayetinde müşriklerin bu sevgisi ile müminlerin Allah sevgisi şöyle karşılaştırılır:

İnsanlar içinde, Allah'tan başkasını 'eş ve ortak' tutanlar vardır ki, onlar (bunları), Allah'ı sever gibi severler. İman edenlerin ise Allah'a olan sevgileri daha güçlüdür... (Bakara Suresi, 165)

KURAN YOL GÖSTERİCİDİR

Bu, kendisinde şüphe olmayan, muttakiler için yol gösterici olan bir kitaptır. (Bakara Suresi, 2)

Kuran, Allah'ın sözüdür. Allah, Kendisini tanıtmak, insanların yaratılış amacını bildirmek, dünyanın mahiyetini, imtihanın özelliklerini ve insanlardan neler istediğini haber vermek, ahireti müjdelemek ve güzel ahlakı tarif etmek gibi birçok hikmet üzerine Kuran'ı indirmiştir. Cebrail vasıtasıyla Hz. Muhammed (sav)'e vahyedilen Kuran, son kitap olması itibarıyla, kıyamete kadar geçerli olacak olan ve insan elinin müdahale edemeyeceği bir kitaptır. Allah, Kuran'ın korunma altında olduğunu bir ayette şöyle haber vermektedir:

Hiç şüphesiz, zikri (Kur'an'ı) Biz indirdik Biz; onun koruyucuları da gerçekten Biziz. (Hicr Suresi, 9)

Kuran'ın eşsiz üslubu ve içerdiği üstün hikmet, onun Allah'ın sözü olduğunun kesin bir delilidir. Bunların yanı sıra, Kuran'ın Allah Katından indirildiğini ispatlayan pek çok mucizevi özelliği de vardır. Bu özelliklerden biri, 20. ve 21. yüzyıl teknolojisiyle eriştiğimiz bazı bilimsel gerçeklerin 1400 yıl önce Kuran'da bildirilmiş olmasıdır. Kuran'ın indirildiği dönemde bilimsel olarak saptanması mümkün olmayan bu bilgiler günümüz insanına Kuran'ın Allah sözü olduğunu bir kez daha ispatlamıştır.

Kuran'ın bir diğer önemli özelliği ise, (tahrif edilmiş Tevrat ve İncil'in aksine) içinde hiçbir çelişki bulunmamasıdır ve bu da Kuran'ın Allah sözü olduğunun bir başka ispatıdır, Allah bu gerçeği insanlara şöyle hatırlatmaktadır:

Onlar hâlâ Kur'an'ı iyice düşünmüyorlar mı? Eğer o, Allah'tan başkasının Katından olsaydı, kuşkusuz içinde birçok aykırılıklar (çelişkiler, ihtilaflar) bulacaklardı. (Nisa Suresi, 82)

Kuran insanlar için yol göstericidir. Aynı zamanda doğru ile yanlış birbirinden ayıran mutlak doğru bir ölçüdür ki, bu nedenle Kuran'ın bir ismi de "Furkan", yani "ayırt eden"dir:

... Doğruyu yanlıştan ayıran (Furkan)ı da indirdi. Gerçek şu ki, Allah'ın ayetlerini inkar edenler için şiddetli bir azab vardır... (Al-i İmran Suresi, 4)

Kuran; insanlara öğüt veren, sonsuz ahiret hayatları için onları uyaran bir kitaptır:

İşte bu (Kur'an) uyarılıp korkutulsunlar, gerçekten O'nun yalnızca bir tek İlah olduğunu bilsinler ve temiz akıl sahipleri iyice öğüt alıp düşünsünler diye bir bildirip-duyurma (bir belağ)dır. (İbrahim Suresi, 52)

Kuran, Allah'ın indirdiği son ve kıyamete kadar geçerli olacak tek hak kitaptır. Allah'ın bundan önce indirmiş olduğu Tevrat ve İncil de indirildikleri dönemlerde hak kitap olmalarına rağmen, -önceki sayfalarda da izah ettiğimiz gibi- sonraları insan eliyle ekleme ve çıkarma yapılarak değiştirildiği için, şu anda geçerli olma özelliklerini kaybetmişlerdir. Allah, Kendi Katında İslam'ı tek geçerli din olarak kabul ettiğini de bir ayette şöyle bildirmiştir:

Kim İslam'dan başka bir din ararsa asla ondan kabul edilmez. O, ahirette de kayba uğrayanlardandır. (Al-i İmran Suresi, 85)

ALLAH'IN İNDİRDİĞİ KİTAPLARA ve PEYGAMBERLERİNE İMAN

İlk insan olan Hz. Adem ile birlikte, Allah, tüm toplumlara Allah'ın ve ahiretin varlığını anlatan, dinini tebliğ eden elçiler göndermiştir. Bunların bir kısmı, Kuran'da ismen zikredilmiş olan ve kendilerine kitap indirilmiş olan peygamberlerdir. Bu peygamberlerin hepsini de Müslümanlar, hak din peygamberi olarak kabul ederler. Bir Müslümanın peygamberler arasında hiçbir ayırım yapmadan hepsini sevmesi ve sayması gerekmektedir. Bir ayette Allah Müslümanlara tüm peygamberlere aralarında hiçbir ayırım yapmadan iman etmeyi şöyle emretmiştir:

Deyin ki: "Biz Allah'a; bize indirilene, İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve torunlarına indirilene, Musa ve İsa'ya verilen ile peygamberlere Rabbinden verilene iman ettik. Onlardan hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz ve biz O'na teslim olmuşlarız. (Bakara Suresi, 136)

İçinde yaşadığımız dönemde insanların sorumlu olduğu tek kitap Peygamberimiz Hz. Muhammed'e indirilmiş olan Kuran'dır. Çünkü Kuran'da da haber verildiği üzere, eski hak din kitapları sonradan insan eliyle, Allah sözü olmayan eklemeler ve çıkarmalar yapılarak değiştirilmiştir:

Artık vay hallerine; kitabı kendi elleriyle yazıp, sonra az bir değer karşılığında satmak için “Bu Allah Katındandır” diyenlere. Artık vay, elleriyle yazdıklarından dolayı onlara; vay kazanmakta olduklarına. (Bakara Suresi, 79)

Bu nedenle İslam dinini, Allah son hak din olarak göndermiştir. Allah bir ayette şöyle buyurmaktadır:

... Bugün size dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve size din olarak İslam'ı seçip-beğendim... (Maide Suresi, 3)

Kuran'da Hz. Muhammed (sav)'in son peygamber olduğu da şöyle bildirilmiştir:

Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir; ancak o, Allah'ın Resûlü ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah, herşeyi bilendir. (Ahzab Suresi, 40)

Dolayısıyla Hz. Muhammed (sav)'in gönderilişinden kıyamete kadar tüm insanların tabi olması gereken din: Peygamberimiz (sav)'in çağırdığı hak din olan İslam ve onun kitabı Kuran'dır.

MELEKLERE İMAN

Melekler, Kuran'da bize bildirildiği üzere, Allah'ın emirlerini yerine getiren kullarıdır. Allah onlara farklı vazifeler vermiştir. Vahiy indiren Cebrail ile birlikte, insanın iki yanında, yaptıklarını yazan melekler; ahirette, cennette insanları karşılayan melekler ve cehennemden bekçileri olan melekler; insanın canını alan melekler, müminlere destekçi olan melekler; elçilere, bulundukları topluma Allah'ın azabını haber veren melekler, elçilere çocuk müjdeleyen melekler vardır. Meleklerin, itaatkar, sürekli Allah'ı takdis eden, yücelten varlıklar oldukları bir ayette şöyle haber verilir:

Göklerde ve yerde olan ne varsa, canlılar ve melekler Allah'a secde ederler ve onlar büyüklük taslamazlar. (Nahl Suresi, 49)

Melekler tarih boyunca insanlara Allah'ın mesajlarını ulaştırmışlardır. Pek çok peygambere ve hatta Hz. Meryem gibi peygamber olmayan salih insanlara da melekler insan görünümünde gelmiş, onlara Allah'ın emirlerini ve hikmetlerini haber vermişlerdir. Bu konudaki bilgileri Allah bize Kuran'da bildirmiştir. Dolayısıyla meleklerle iman, Kuran'a ve dine imanın bir şartıdır. Bir ayette, meleklerle imanın bir mümin vasfı olduğu şöyle anlatılır:

Elçi, kendisine Rabbinden indirilene iman etti, mü'minler de. Tümü, Allah'a, meleklerine, Kitaplarına ve elçilerine inandı. "O'nun elçileri arasında hiçbirini (diğerinden) ayırt etmeyiz. İşittik ve itaat ettik. Rabbimiz bağışlamayı (dileriz). Varış ancak Sana'dır" dediler. (Bakara Suresi, 285)

DÜNYA HAYATININ GEÇİCİLİĞİ

Dünya hayatı, insanlar için bir imtihan yeridir. Allah dünyada insana çekici gelen çeşitli nimetler yaratmış, ancak bunların çekiciliğine kapılıp Allah'ı ve dini unutmamaları için de insanları uyarmıştır. Ayetlerde dünya hayatındaki süslerin aldatıcı olduğu ve asıl güzelliğin Allah'ın rızası ve cenneti olduğu şöyle haber verilir:

Şüphesiz Biz, yeryüzü üzerindeki şeyleri ona bir süs kıldık; onların hangisinin daha güzel davranışta bulunduğunu deneyelim diye. (Kehf Suresi, 7)

Bilin ki, dünya hayatı ancak bir oyun, '(eğlence türünden) tutkulu bir oyalama', bir süs, kendi aranızda bir övünme (süresi ve konusu), mal ve çocuklarda bir 'çoğalma-tutkusu'dur. Bir yağmur örneği gibi; onun bitirdiği ekin ekicilerin (veya kafirlerin) hoşuna gitmiştir, sonra kuruyuverir, bir de bakarsın ki sapsarı kesilmiş, sonra o, bir çer-çöp oluvermiştir. Ahirette ise şiddetli bir azab; Allah'tan bir mağfiret ve bir hoşnutluk (rıza) vardır. Dünya hayatı, aldanış olan bir metadan başka bir şey değildir. (Hadid Suresi, 20)

Mümin de dünyadaki nimetlerden faydalanır, ancak inkarcılardan farklı olarak bu nimetleri hayatının amacı olarak görmez. Bunlara sahip olmayı isteyebilir, ama sadece Allah'a şükretmek ve O'nun rızası için hayırda kullanmak kastıyla bir araç olarak görür. Bunların peşinden hırsıyla gitmez. Çünkü, dünya nimetlerinin kendi hayatı gibi geçici olduğunu bilir. Öldükten sonra, malının kendisine hiçbir fayda sağlamayacağını, hatta onlara kapılıp, dünyevi hırsları amaç edinip, sadece zevkini çıkarmaya çalıştığında ahiretini kaybedeceğini bilir. Bir ayette bu önemli sır şöyle haber verilir:

Kadınlara, oğullara, kantar kantar yığılmış altın ve gümüşe, salma güzel atlara, hayvanlara ve ekinlere duyulan tutkulu şehvet insanlara 'süslü ve çekici'

kılındı. Bunlar, dünya hayatının metaıdır. Asıl varılacak güzel yer Allah Katında olandır. (Al-i İmran Suresi, 14)

Dünya metaları, imtihan sebebi olması nedeniyle, özellikle nefse hoş gelecek şekilde çekici olabilir. Dış görünümündeki bu çekicilik unsurunu, şeytan, insanı kandırma malzemesi olarak kullanmaya çalışır. Müminler, hoşlarına gitse dahi, bunların gerçek mahiyetlerini anlamış insanlardır. Tümünün dünyaya ait, geçici nimetler olduklarını ve bunlarla denendiklerini bildiklerinden, ayrıca bu nimetlerin asıllarına, sonsuz olarak cennette sahip olmaya talip oldukları için bunların çekiciliğine aldanıp ahiretlerine tercih etmezler. Böylece şeytanın oyununa gelmez ve sonsuz azaptan kurtulurlar. Allah Kuran'da insanları bu konuda şöyle uyarmaktadır:

Ey insanlar, hiç şüphesiz Allah'ın va'di haktır; öyleyse dünya hayatı sizi aldatmasın ve aldatıcı(lar) da, sizi Allah ile (Allah'ın adını kullanarak) aldatmasın. (Fatır Suresi, 5)

İmanı ve dolayısıyla da akı olmayanlar ise, şeytanın etkisi altına girmiş olduklarından dolayı, bu süs ve çekiciliğin cazibesine kapılarak dünyanın geçici metalarını elde etmeyi hayatlarının amacı haline getirirler. Allah, bu gibilerinin durumunu şöyle tarif etmektedir:

Hayır; siz çarçabuk geçmekte olanı (dünyayı) seviyorsunuz. Ve ahireti terk edip-bırakıyorsunuz, (Kıyamet Suresi, 20-21)

İNSAN İMTİHAN OLMAKTADIR

Allah, herşeyi hikmetle yaratmıştır. Evrendeki pek çok şeyi de insanın hizmetine vermiştir. Güneş Sistemi'nden atmosferdeki oksijen oranına, etinden sütünden faydalandığımız hayvanlardan suya ve daha nicelerine kadar kainattaki pek çok varlığın insanın yaşamına hizmet edecek şekilde yaratıldığı açıkça görülmektedir. Bu gerçek ortadayken, insan hayatının bir amacı olmadığını düşünmek, büyük bir cehalet ve akılsızlık olur. Elbette insanın da bir yaratılış amacı vardır ve Allah bu amacı şöyle açıklar:

... insanları yalnızca Bana ibadet etsinler diye yarattım. (Zariyat Suresi, 56)

Ancak insanların sadece az bir kısmı bu yaratılış amacını kavrar ve buna uygun olarak yaşar. Allah dünya üzerindeki yaşamımızı ise, bu amaca uyup uymadığımızı denemek için yaratmıştır. Allah'a gönülden kulluk edenlerle O'na isyan edenler bu

dünyada ayrılacaktır. İnsana verilen tüm imkanlar (bedeni, duyuları, malları...) bu imtihan içindir. Bir ayette Allah şöyle buyurur:

Şüphesiz Biz insanı, karmaşık olan bir damla sudan yarattık. Onu deniyoruz. Bundan dolayı onu işiten ve gören yaptık. (İnsan Suresi, 2)

İnsanın dünyadaki vazifesi, Allah’a ve ahirete iman etmek, Kuran’da belirtildiği şekilde güzel ahlak sahibi bir insan olmak, Allah’ın sınırlarını korumak ve O’nun hoşnutluğunu kazanmaya çalışmaktır. Bunları kimin yapacağını ise ancak yaşadığımız bu dünya hayatındaki imtihan neticesinde görebileceğiz. Çünkü Allah insanlardan gerçek ve samimi bir iman istemektedir. Bu ise kişinin yalnızca “ben inandım” demesiyle elde edilmiş olmaz. İnsan, Allah’a ve O’nun dinine gerçekten inandığını, şeytanın, kendisini saptırmak için göstereceği büyük çabalara rağmen doğru yoldan dönmeyeceğini göstermelidir. Aynı şekilde inkarcılara uymayacağını, kendi nefsinin tutkularını Allah’ın rızasına tercih etmeyeceğini de ispatlamalıdır. Bunu ise karşılaştığı olaylara verdiği tepkilerle ortaya koyacaktır. Allah, dini kabul eden insanın karşısına sabretmesi gereken bazı zorluklar çıkaracak, bunlara karşı gösterdiği tavırlarla onu imtihan edecektir. Bu gerçek, bir Kuran ayetinde şu şekilde izah edilir:

İnsanlar, (sadece) “İman ettik” diyerek, sınanmadan bırakılacaklarını mı sandılar? (Ankebut Suresi, 2)

Başka bir ayette de, Allah’ın ‘iman ettik’ diyenleri sınayacağı şöyle bildirilmektedir:

Yoksa siz, Allah, içinizden cehd edenleri (çaba harcayanları) belirtip-ayırt etmeden ve sabredenleri de belirtip-ayırt etmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? (Al-i İmran Suresi, 142)

Gerçek bu iken iman eden bir insanın karşılaştığı zorluklara şaşırması elbette doğru olmaz. Bu zorluklar günlük hayatın sanki sıradan gibi gözüken problemleri de olabilir, ilk bakışta büyük bir felaket gibi gözüken olaylar da olabilir. Mümin tüm bunların hepsine imtihan gözüyle bakmalı, Allah’a tevekkül etmeli ve O’nun rızasına uygun olan tavır göstermelidir. Bir ayette, müminlerin karşılaşacakları zorluklardan şöyle söz edilir:

Andolsun, Biz sizi biraz korku, açlık ve bir parça mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle imtihan edeceğiz. Sabır gösterenleri müjdele. (Bakara Suresi, 155)

Sadece zorluklar değil, dünya hayatındaki nimetler de Allah'ın birer imtihanıdır. Allah verdiği her nimetle beraber insanın Kendisi'ne şükredici olup olmadığını dener. Nimetlerin yanında Allah insana hayatı boyunca üzerinde karar vermesi gereken pek çok olay çıkarır. Bu olayların hepsinde insan ya Allah rızasına ya da nefesine uygun bir karar verme alternatifine sahiptir. Eğer olayın bir imtihan olduğunun farkında olur ve Allah'ın rızasına uygun kararı verirse imtihanı kazanır. Nefsi lehinde karar verdiği durumda ise bu hem ahirette kendisini pişman edecek bir günah olacak, hem de onu dünyada iken manen rahatsız etmeye ve yıpratmaya başlayacaktır.

Gerçekte Allah dünya hayatındaki olayları zaten imtihan kastıyla yaratmaktadır. Gafil insanların "tesadüf" veya "aksilik" diye nitelendirdikleri olaylar, aslında kaderlerinde sonsuz hikmetle yaratılır. Allah Kuran'da buna örnek olarak, Yahudilerin bir imtihanından bahseder; Yahudilerin cumartesi günü iş yapmaları yasaklanmış, ama avlamak istedikleri balıklar da kendilerine hep o gün gelmiştir:

Bir de onlara deniz kıyısındaki şehri(n uğradığı sonucu) sor. Hani onlar cumartesi (yasağını çiğneyerek) haddi aşmışlardı. 'Cumartesi günü iş yapma yasağına uyduklarında', balıkları onlara açıktan akın akın geliyor, 'cumartesi günü iş yapma yasağına uymadıklarında' ise, gelmiyorlardı. İşte Biz, fıskı sapmaları dolayısıyla onları böyle imtihan ediyorduk. (Araf Suresi, 163)

Burada söz konusu Yahudilerin çoğu, balıkların "tesadüfen" cumartesi günleri şehirlerine akın ettiklerini sanmış olabilir, oysa bu Allah'ın yarattığı özel bir imtihandır. Aynen bunun gibi bizim yaşadığımız her olayda bir İlahi hikmet ve imtihan vardır. Mümine düşen, bu gerçeği her zaman akılda tutmak ve daima Allah'ın rızasına uygun davranışlar göstererek dünya imtihanını kazanmaya çalışmaktır.

ÖLÜM BİR SON DEĞİLDİR

Her nefis ölümü tadıcıdır. Biz sizi, şerle de, hayırla da deneyerek imtihan ediyoruz ve siz Bize döndürüleceksiniz. (Enbiya Suresi, 35)

Ölüm, insanın bu dünyadaki hayatı içinde yaşayacağına emin olduğu çok önemli bir gerçektir. Bir saat, hatta bir dakika sonra yaşayacağımızı bilemediğimiz gibi, neler yaşayacağımızdan da emin değilizdir. Hayatımızı, emin olmadığımız, akıbetini bilmediğimiz olaylara göre yönlendirmemizin ne kadar hatalı olacağı da ortadadır. Emin olduğumuz tek şey ölümü yaşayacağımızdır. Yaşamımızı bu kesin gerçeğe göre ayarlamamız gerektiği, sadece bu düşünüldüğünde anlaşılmaktadır.

Ölüm de insanın imtihanının bir parçasıdır. Allah, Kuran'da hayatı ve ölümü insanı imtihan etmek için yarattığını şöyle bildirmiştir:

O, amel (davranış ve eylem) bakımından hanginizin daha iyi (ve güzel) olacağını denemek için ölümü ve hayatı yarattı. O, üstün ve güçlü olandır, çok bağışlayandır. (Mülk Suresi, 2)

Ölüm sadece dünya hayatının, dolayısıyla imtihanın sonudur. Aynı zamanda, sonsuz olan ahiret hayatının da başlangıcıdır. İman edenler bu nedenle ölümden korkmazlar. Hayatlarını Allah'ın hoşnutluğunu gözeterek, ahirete yönelik salih amellerle geçirdikleri için Allah'ın vadettiği cenneti umarak ölümü güzel karşılarlar.

İman etmeyenler ise, ölümü bir yokoluş zannettikleri için ölümden çok korkarlar ve düşüncesi bile onlara ızdırap verir. Bu nedenle ölümü hiç düşünmek, hatta akıllarına bile getirmek istemezler ve ölümden kaçarlar. Oysa bu boşuna bir çabadır. Hiç kimse Allah'ın kendisine takdir ettiği ölüm saatinden kaçamaz. Bir ayette bu gerçek şöyle vurgulanmaktadır:

Her nerede olursanız, ölüm sizi bulur; yüksekçe yerlerde tahkim edilmiş şatolarda olsanız bile... (Nisa Suresi, 78)

Ölümü düşünmemek, gerçekten kaçmaktır. Ölüm er-geç insanı yakalayacağına göre, ölümü düşünerek hareket etmek ise akılcı davranmaktır. Müminler bu akılcılıkla yaşarlar. Ölüm gelene kadar salih davranışlarda bulunurlar. Çünkü Allah Kuran'da bunu emretmiştir:

Ve yakîn (ölüm) sana gelinceye kadar Rabbine ibadet et. (Hicr Suresi, 99)

Ölümü düşünmek insanı güçlü ve iradeli kılar. Nefsinin, dünyanın aldatıcı zevklerine kanarak kendisini yanlış davranışlara sürüklemesini engeller. İnsana,

dünyadaki geçici ve salih olmayan tavırlara kapılmayacak iradeyi sağlar. Bu nedenle müminin sık sık ölümü düşünmesi, kendi dahil tüm insanların yakında bir gün öleceğini tefekkür etmesi ve dünyaya bu şuurla bakması gerekir.

Ölümle ilgili Kuran'da haber verilen bir diğer gerçek, ölüm anında yaşanan olaylardır. Ölmekte olan bir kişiyi görenler, onun sadece biyolojik ölümünü seyrederek. Oysa gerçekte ölen kişi yeni bir boyuta geçer ve ölüm melekleriyle karşılaşır. Eğer inkarcı bir kişiyse ölüm ona büyük acılar verir ve ölüm melekleri canını azap vererek alırlar. Aşağıdaki ayetlerde, inkarcıların ölüm anındaki bu azabı anlatılmaktadır:

... Sen bu zalimleri, ölümün 'şiddetli sarsıntıları' sırasında meleklerin ellerini uzatarak onlara: "Canlarınızı çıkarın, bugün Allah'a karşı haksız olanı söylediğiniz ve O'nun ayetlerinden büyülenerek (yüz çevirmeniz) dolayısıyla alçaltıcı bir azabla karşılık göreceksiniz" (dediklerinde) bir görsen... (Enam Suresi, 93)

Öyleyse melekler, yüzlerine ve arkalarına vura vura canlarını aldıkları zaman nasıl olacak? İşte böyle; çünkü gerçekten onlar, Allah'ı gazablandıran şeye uydular ve O'nu razı edecek şeyleri çirkin karşıladılar; bundan dolayı (Allah,) amellerini boşa çıkardı. (Muhammed Suresi, 27-28)

Ölüm, mümin için büyük bir mutluluk ve neşenin başlangıcıdır. Ruhu en derinden acıyla sökülen kafirin aksine müminin ruhu, "yumuşacık çekip alanlar" tarafından (Naziat Suresi, 2) adeta uykuda ruhun acı olmadan bedenden ayrılıp farklı bir boyuta geçmesi gibi (Zümer Suresi, 42) alınır. Ayetlerde iman edenler için şöyle buyrulmaktadır:

Adn cennetleri; ona girerler, onun altından ırmaklar akar, içinde onların her diledikleri şey vardır. İşte Allah, takva sahiplerini böyle ödüllendirir. Ki melekler, güzellikle canlarını aldıklarında: "Selam size" derler. "Yaptıklarınıza karşılık olmak üzere cennete girin." (Nahl Suresi, 31-32)

AHİRETE İMAN

Bu dünya hayatı, yalnızca bir oyun ve tutkulu bir oyalanmadır'. Gerçekten ahiret yurdu ise, asıl hayat odur. Bir bilselerdi. (Ankebut Suresi, 64)

İnsanın dünyadaki imtihanının sonunda ya mükafat ya da ceza vardır. İyi davranışlarda bulunanlar, Allah'a iman edenler, Allah'ın hoşnutluğunu kazanarak sonsuz cennetle ödüllendirilirler; kötü olanlar, Allah'ı inkar edenler ve Allah'ın koyduğu sınırları çiğneyenler ise sonsuz azabı yaşayacakları cehenneme müstahak olurlar.

İnsan için yok olmak diye birşey yoktur. Sonsuz hayat yaratıldığımız andan itibaren başlamış durumdadır. Şu anda sonsuz yaşamın içindeyiz. Denenme süremizin sonunda, ölüm dediğimiz geçiş anından sonra, yeni bir inşa ile sonsuzluğun içinde yaşamaya devam edeceğiz. İnsanın bu yaşamının azapla mı, nimetler içinde mi geçeceği ise, dünya hayatında, Allah'ın sözü olan Kuran'a bağlılığı ile, Allah'ın hoşnutluğunu gözetmesine bağlıdır. Bütün bu sistem, kainat, dünya, insan ve insana yönelik yaratılan herşeyin sebebi, sonsuz yaşam olan ahirete yöneliktir. Allah, insanı bir amaçla yarattığını, bu dünyadaki kısa yaşamından sonra da ahirette Kendisi'ne hesap vereceğini şöyle bildirmektedir:

Bizim, sizi boş bir amaç uğruna yarattığımızı ve gerçekten Bize döndürölüp getirilmeyeceğinizi mi sanmıştınız? (Müminun Suresi, 115)

Allah'ın, ortalama altmış veya yetmiş sene gibi, sonsuzluğun yanında bir 'an'dan farksız olan kısacık dünya hayatına karşılık sonsuz yaşamı vaat etmesi, çok büyük bir nimettir.

İman ve Allah'ın hoşnutluğunu aramak gibi, insanın yaratılışına en uygun, en çok huzur içinde yaşayabileceği yapıya sahip olmanın karşılığında, Allah'ın sonsuz iyi bir yaşam olan cenneti vermesi O'nun lütfundandır:

İman edip salih amellerde bulunanlar; onları, içinde ebedi kalıcılar olarak, altından ırmaklar akan cennetin yüksek köşklerine muhakkak yerleştireceğiz. Salih amellerde bulunanların eciri ne güzeldir. (Ankebut Suresi, 58)

Ahiret hayatı, Allah'ın sonsuz nimetlerinin sergilenmesi yanında, O'nun sonsuz adaletinin tecelli etmesi bakımından da önemlidir. İnsanların dünyada yaptıkları herşeyin karşılığının verildiği yer, adaletin eksiksiz olarak uygulandığı, merhametin de misliyle tecelli ettiği yer, ahiret olacaktır. Bir ayette, ahirette tecelli edecek olan bu mutlak adalet şöyle ifade edilir:

... De ki: "Dünyanın metayı azdır, ahiret ise muttakiler için daha hayırlıdır ve siz 'bir hurma çekirdeğindeki ip-ince bir iplik kadar' bile haksızlığa uğratılmayacaksınız... (Nisa Suresi, 77)

Gördüğümüz herşeyi yaratmaya kadir olduğuna şahit olduğumuz Allah, elbette ki ahireti yaratmaya kadirdir:

Gökleri ve yeri yaratan, onların bir benzerini yaratmaya kadir değil mi? Elbette (öyledir); O, yaratandır, bilendir. (Yasin Suresi, 81)

KIYAMETE İMAN

Gerçek şu ki, kıyamet-saati yaklaşarak gelmektedir, onda şüphe yoktur. Gerçekten Allah kabirlerde olanları diriltecektir. (Hac Suresi, 7)

Kıyamet günü, Allah'ın kainat için takdir ettiği ömrün bittiği gündür. O gün insanların imtihanı sona erecek ve imtihan yeri olan dünyayı, herşeyle birlikte, Allah darmadağın edip yok edecektir. Bu, Allah'ın Kuran'da vadettiği bir sonudur. Kainatın fiziksel ömrünün biteceği, bilim adamlarının da gözlem ve tespitler sonucunda kanaatine vardıkları ve beklenti halinde oldukları bilimsel bir gerçek halini almıştır.

Kuran'da kıyameti tasvir eden bazı ayetler şöyledir:

Artık Sur'a tek bir üfürülüşle üfürüleceği.

Yeryüzü ve dağlar yerlerinden oynatılıp kaldırılacağı, ardından tek bir çarpma ile birbirlerine çarpılıp parça parça olacağı zaman.

İşte o gün, vakıa (bir gerçek olan kıyamet) artık vuku bulmuş (gerçekleşmiş)tur.

Gök yarılp-çatlamıştır; artık o gün, 'sarkmış-za'fa uğramıştır. (Hakka Suresi, 13-16)

Kıyamet günü, ölmüş olan tüm insanları Allah diriltecektir:

Sonra siz gerçekten kıyamet günü diriltileceksiniz. (Müminun Suresi, 16)

Allah, dirilttiği tüm insanları o gün biraraya toplayacaktır:

Allah; O'ndan başka İlah yoktur. Kendisinde hiçbir şüphe olmayan kıyamet gününde sizleri muhakkak toplayacaktır. Allah'tan daha doğru sözlü kimdir? (Nisa Suresi, 87)

Kıyamet günü, hepimizin teker teker Allah'ın huzuruna çıkacağı ve dünyada yaptığımız herşeyin ortaya konacağı zamandır:

Siz o gün arz olunursunuz; sizden yana hiçbir gizli (şey), gizli kalmaz. (Hakka Suresi, 18)

O gün, herkes yaptığıının karşılığını tam olarak alacak, Allah'ın sonsuz adaleti tecelli edecektir:

Biz ise, kıyamet gününe ait duyarlı teraziler koyarız da artık, hiçbir nefis hiçbir şeyle haksızlığa uğramaz. Bir hardal tanesi bile olsa ona (teraziye) getiririz. Hesap görücüler olarak Biz yeteriz. (Enbiya Suresi, 47)

Kıyamet günü, Allah'ın; kainatın, dünyanın ve herşeyin biyolojik sonunu getireceği zamandır. O an tüm fizik kanunlarını o kanunları koyan Allah işlemez hale getirecek ve afet tabir ettiğimiz olayların kat kat üstünde gelişen bir dizi felaketler zinciri başlayacaktır.

Şu anda üzerinde yaşadığımız dünya, zaten çok hassas dengelerle varlığını devam ettirmektedir. Dünya'nın Güneş'e olan açısı ve uzaklığı tam olması gereken düzeyde ayarlanmış, yerçekimi sabitlenmiş, gökyüzünde dünyayı çarpıp yok etmesi çok muhtemel göktaşlarından korumak için, atmosfere adeta kalkan gibi koruyucu bir tavan yapılmış ve bunun gibi daha başka hassas kanunlar yaratılmıştır. Tüm bunları yaratan, henüz insan dünyada yok iken tüm bu dengeleri insanın yaşamına uygun olarak düzenleyen, alemlerin Rabbi olan Allah'tır. Allah'ın kainatı her an kudreti altında tuttuğu şöyle haber verilmektedir:

Şüphesiz Allah, gökleri ve yeri zeval bulurlar diye (her an kudreti altında) tutuyor. Andolsun, eğer zeval bulacak olurlarsa, Kendisi'nden sonra artık kimse onları tutamaz. Doğrusu O, Halim'dir, bağışlayandır. (Fatır Suresi, 41)

Allah'ın, bu hassas dengelerin işleyişini bozduğu an, herşey yok olmaya gidecektir. İşte o an, Allah'ın vadettiği kıyamet günüdür.

Kıyamet günü Allah'ın meydana getireceklerini görüp yaşayan insanlar, olayların dehşetinden şoka girecektir:

Ey insanlar, Rabbinizden korkup-sakının, çünkü kıyamet saatinin sarsıntısı büyük bir şeydir.

Onu gördüğünüz gün, her emzikli kendi emzirdiğini unutup geçecek ve her gebe kendi yükünü düşürecektir. İnsanları da sarhoş olmuş görürsün, oysa onlar sarhoş değillerdir. Ancak Allah'ın azabı pek şiddetlidir. (Hac Suresi, 1-2)

Eğer inkâr edecek olursanız, çocukların saçlarını ağartan bir günde kendinizi nasıl koruyacaksınız? (Müzemmil Suresi, 17)

Kıyamet günü başka nelerin olacağını Allah bize Kuran'da şöyle bildirmiştir:

**Güneş, köreltildiği zaman,
Yıldızlar, bulanıklaşıp-döküldüğü zaman,
Dağlar, yürütüldüğü zaman,
Gebe develer, kendi başına terk edildiği zaman,**

**Vahşi-hayvanlar, toplandığı zaman,
Denizler, tutuşturulduğu zaman,
Nefisler, birleştiği zaman,
Ve ‘diri diri toprağa gömülen kızcağıza’ sorulduğu zaman:
“Hangi suçtan dolayı öldürüldü?”
Sahifeler (amel defterleri) açıldığı zaman,
Gök, sıyrılıp-yüzüldüğü zaman,
Cehennem ateşi çılgınca kızıştırıldığı zaman,
Cennet de yakınlaştırıldığı zaman,
(Artık her) Nefis, neyi hazırladığını bilip-öğrenmiştir. (Tekvir Suresi, 1-14)**

DIRİLİŞ

Kendi yaratılışını unutarak Bize bir örnek verdi; dedi ki: “Çürümüş-bozulmuşken, bu kemikleri kim diriltecekmiş? De ki: “Onları, ilk defa yaratıp-inşa eden diriltecek. O, her yaratmayı bilir. (Yasin Suresi, 78-79)

Diriliş, ölümden sonra yeniden yaratılıştır. Ölüm yok olmak demek değildir. Allah, dünyayı insanı denemek için yaratmıştır ve bu imtihan ortamında insanın sonsuz hayatını nasıl geçireceği belirlenecektir. Her insan ölümüyle birlikte ahiret hayatına adım atacak, Allah onu yeni bir bedenle yaratıp dünyadaki işlerine göre cennete veya cehenneme koyacaktır. İnsanların diriltilmesi Allah için çok kolaydır. Bir ayette kıyamet günü insanların topluca diriltilecekleri şöyle anlatılır:

Gerçek şu ki, diriltlen ve öldüren Biziz, Biz. Ve dönüş de Bizdir. O gün yer, onlardan çatlayıp-ayrılır da (onlar) hızla koşarlar. İşte bu, Bize göre oldukça-kolay olan bir haşirdir. (Kaf Suresi, 43-44)

Bazı insanlar Allah’ın ölüleri nasıl dirilteceğini sorar ve bu gerçekten kuşku duyarlar. Oysa insanı ilk kez o henüz hiçbir şey değilken yaratmış olan Allah’tır ve şüphesiz Allah ilk başta yoktan yaratmış olduğu insanı yeniden diriltmeye güç yetirendir. Allah bu gerçeği Kuran’da şöyle haber verir:

Ey insanlar, eğer dirilişten yana bir kuşku içindeyseniz, gerçek şu ki, Biz sizi topraktan yarattık, sonra bir damla sudan, sonra bir alak’tan (embriyo), sonra yaratılış biçimi belli belirsiz bir çığnem et parçasından; size (kudretimizi) açıkca göstermek için. Dilediğimizi, adı konulmuş bir süreye kadar rahimlerde tutuyoruz. Sonra sizi bebek olarak çıkarıyoruz, sonra da erginlik çağına erişmeniz için (sizi büyütüyoruz). Sizden kiminizin hayatına son verilmekte,

kiminiz de, bildikten sonra hiçbir şey bilmeme durumuna gelmesi için ömrün en aşağı ucuna (yaşlılığa) geri çevrilmektedir. Yeryüzünü kupkuru ölü gibi görürsün, fakat Biz onun üzerine suyu indirdiğimiz zaman titreşir, kabarır ve her güzel çiftten (ürünler) bitirir.

İşte böyle; şüphesiz Allah, hakkın Kendisi'dir ve şüphesiz ölüleri diriltir ve gerçekten herşeye güç yetirendir. (Hac Suresi, 5-6)

Allah, insanları nasıl dirilteceğine bir örnek teşkil etmesi açısından, hepimizi şahit tuttuğu bir doğa olayını nasıl yarattığına dikkat çeker. Allah, kuruluştan ölmüş, verimsiz, artık ürün yetiştiremez olmuş bir toprağı, yağmur yağdırarak diriltip canlandırmakta ve ürün verdirtmektedir. İşte insanları ölümlerinden sonra diriltmek de Allah için bu şekilde kolaydır:

Rahmetinin önünde rüzgarları bir müjde olarak gönderen O'dur. Bunlar ağırca bulutları kaldırıp yüklendiğinde, onları (kuraklıktan) ölmüş bir şehre sürükleyiveririz ve bununla oraya su indiririz de böylelikle bütün ürünlerden çıkarırız. İşte Biz, ölüleri de böyle diriltip-çıkartırız. Ki ibret alasınız. (Araf Suresi, 57)

Allah için herşey kolaydır. Bütün insanların yaratılması ve diriltilmesinin, tek bir insanınki gibi olduğu Kuran'da şöyle haber verilmiştir:

Sizin yaratılmanız ve diriltilmeniz yalnızca tek bir kişi(yi yaratıp sonra diriltmek) gibidir. Şüphesiz Allah, işitendir, görendir. (Lokman Suresi, 28)

HESAP GÜNÜ

Hesap ve ceza (din) günü ne zaman?" diye sorarlar. (Zariyat Suresi, 12)

Size va'dedilmekte olan, hiç tartışmasız doğrudur.

Şüphesiz din (hesap ve ceza) da mutlaka gerçekleşecektir. (Zariyat Suresi, 5-6)

Allah, insanları yaptıklarından sorumlu tutmaktadır. İmtihan olan insan, hesap günü, dünyada işledikleriyle sorgulanacaktır. Hiçbir yaptığıının gizli kalmadığını, hesap günü tüm işledikleri ortaya döküldüğünde görecektir:

O gün, orta yere çıkarlar. Onlardan hiçbir şey Allah'a karşı gizli kalmaz. (Allah sorar:) "Bugün mülk kimindir? Bir olan, Kahhar olan Allah'ındır." Bugün

her bir nefis, kendi kazandığıyla karşılık görür. Bugün zulüm yoktur. Şüphesiz Allah, hesabı seri görendir. (Mümin Suresi, 16-17)

Dünyada insanların her zaman hak ettiklerinin tam karşılığını almadığını görürüz. Allah, kimi insanlara dünyada süre vermekte ve onların yaptıkları kötülüklerin karşılığını ahirette eksiksiz olarak vereceğini bildirmektedir. Dünyada gayrimeşru işler işleyenlerin kimi zaman fark edilememeleri, kimi zaman da kanundan kaçabilmeleri nedeniyle, cezadan kurtulduklarını zannetmeleri büyük bir gaflettir. Bu kişiler, hesap günü insanın hayatı boyunca tüm yaptığı işleri Allah'tan gizleyemediğini göreceklerdir. Allah, Hafız (herşeyi hafızasına alan) sıfatıyla, insanların her davranışını bilmekte ve meleklerine kaydettirmektedir. Kuran'da bu gerçek şöyle bildirilmektedir:

**Onun sağında ve solunda oturan iki yazıcı kaydederlerken,
O, söz olarak söylemeyiversin, mutlaka yanında hazır bir gözetleyici vardır.
(Kaf Suresi, 17-18)**

Herşeyi en ince ayrıntısına kadar bilen, insanın söz olarak söylediklerine de söylemeyi kalbinden geçirdiklerine de her an şahit olan Allah, hesap günü, sonsuz adalet sahibi olarak insanları en ufak haksızlığa uğratmadan yargılayacaktır:

Biz ise, kıyamet gününe ait duyarlı teraziler koyarız da artık, hiçbir nefis hiçbir şeyle haksızlığa uğramaz. Bir hardal tanesi bile olsa ona (teraziye) getiririz. Hesap görücüler olarak Biz yeteriz. (Enbiya Suresi, 47)

Allah, sonsuz adalet sahibi olduğu gibi, sonsuz merhamet ve lütuf sahibidir. İyi davranışta bulunanlara kat kat güzellikle karşılık vaat etmekte, kötülük işleyenlere de hak etmiş olduklarıyla cezalandırılacaklarını bildirmektedir:

Kim bir iyilikle gelirse, kendisine bunun on katı vardır, kim bir kötülükle gelirse, onun mislinden başkasıyla cezalandırılmaz ve onlar haksızlığa uğratılmazlar. (Enam Suresi, 160)

Hesap anında insanlar, dünyada işlediklerini gösteren kitaplarının kendilerine veriliş şekline göre, cennet veya cehenneme gireceklerdir:

**Artık kimin kitabı sağ yanından verilirse,
O, kolay bir hesap (sorgu) ile sorguya çekilecek,
Ve kendi yakınlarına sevinç içinde dönmüş olacaktır.
Kimin de kitabı ardından verilirse,
O da, helak (yok olmayı) çağırarak,
Çılgın alevli ateşe girecek.**

Çünkü o, (dünyada) kendi yakınları arasında sevinçliydi.

Doğrusu o, (Rabbine) bir daha dönmeyeceğini sanmıştı.

Hayır; gerçekten Rabbi, kendisini çok iyi görendi. (İnşikak Suresi, 7-15)

CENNET VE CEHENNEM

Ateş halkı ile cennet halkı bir olmaz. Cennet halkı 'umduklarına kavuşup mutluluk içinde olanlardır. (Haşr Suresi, 20)

Allah, ilk insan olan Hz. Adem'i ve eşini yarattığında, onları cennete yerleştirmiştir. Ancak Kuran'da bildirildiği gibi Hz. Adem ve eşi, şeytanın da kandırmasıyla, Allah'ın kendilerine koyduğu yasağı çiğnemmiştir.

Bu olayda insan şunu düşünmelidir: İnsan, güzel olan bir şeyin güzelliğini ve kıymetini çirkinini gördüğünde; iyi olanı da kötüyü bildiğinde anlayabilmektedir. Herşeyin değeri ancak zıttıyla kıyas edildiğinde tam olarak anlaşılabilir. Allah Hz. Adem'i ve eşini doğrudan cennete yerleştirdiğinden, bu farkı anlayabilecek kıyas ortamında bulunmamışlardır. Bundan dolayı, cennetin nimetlerini ve mükemmelliğini anlayamamış olan insanlar, herşeyin zıttıyla yaratıldığı dünyada yaşatılmaya başlanarak, onlara kıyas imkanı verilmiştir. Burada imtihan olarak, kötüyü ve çirkinini görerek, iyinin ve güzelin kıymetini anlayacak olan insanlar, cennetin kıymetini tam olarak anlayacak olgunluğa gelmiş olacaklardır.

Allah, hesap günü insanları dirilttiğinde, tüm insanları cehennemin çevresine toplayacak ve kendi sınırlarını korumada titizlik göstermiş iman edenleri kurtaracaktır. Cehennemi bizzat gören biri, elbette ki cennetin büyük bir kurtuluş ve büyük bir nimet olduğunu yaşayarak ve hissederek anlamış olacaktır. Bu konuyu haber veren ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Andolsun Rabbine, Biz onları da, şeytanları da mutlaka haşredeceğiz, sonra onları cehennemin çevresinde diz üstü çökmüş olarak hazır bulunduracağız.

Sonra, her bir gruptan Rahman'a karşı azgınlık göstermek bakımından en şiddetli olanını ayıracağız.

Sonra Biz ona girmeye kimlerin en çok uygun olduğunu daha iyi biliriz.

Sizden ona girmeyecek hiç kimse yoktur. Bu, Rabbinin kesin olarak üzerine aldığı bir karardır.

Sonra, takva sahiplerini kurtarırız ve zulmedenleri diz üstü çökmüş olarak bırakırız. (Meryem Suresi, 68-72)

Dünyada, bu kıymeti anlayabilecek olan insanlara Allah, nimetlerle donatılmış sonsuz güzellikte bir hayat olan cenneti vaat etmiştir:

İman edip salih amellerde bulunanlar, Biz onları altından ırmaklar akan, içinde ebedi kalacakları cennetlere sokacağız. Bu, Allah'ın gerçek olan va'didir. Allah'tan daha doğru sözlü kim vardır? (Nisa Suresi, 122)

Bu dünyada kendisine doğru yol gösterilmiş ve uyarılmış iken, kötü yol olan inkar yolunu seçen insanlar da, sonsuz bir azabın yaşanacağı cehenneme konulacaklardır. Kuşkusuz böyle olması Allah'ın sonsuz adaletinin de bir tecellisidir:

İnkâr edenler, cehenneme bölük bölük sevkedildiler. Sonunda oraya geldikleri zaman, kapıları açıldı ve onlara (cehennemin) bekçileri dedi ki: “Size Rabbinizin ayetlerini okuyan ve bugünle karşılaşacağınızı (söyleyip) sizi uyaran elçiler gelmedi mi?” Onlar: “Evet” dediler. Ancak azap kelimesi kâfirlerin üzerine hak oldu. (Zümer Suresi, 71)

İnsan, Allah'ın Kuran'da tarif ettiği ve beğendiği mümin modeline uygun bir yaratılıştta var edilmiştir. İyi ve kötü kendisine açıkça tarif edilmiştir. Ayrıca kendisine, bunları fark edebileceği göz, kulak ve kalp; kavrayabileceği akıl ve muhakeme özellikleri de verilmiştir. Allah'ın varlığını, büyüklüğünü bu özellikleriyle rahatlıkla anlayabilecek ve iman edebilecekken, inkar etmiş olanların elbette ki iman edenlerle bir olamayacağı ve aynı yerde bulunmayı hak etmedikleri de kesindir. Allah bu iki grubun ahirette nasıl ayrılacağını şöyle haber verir:

Allah barış yurduna çağırır ve kimi dilerse dosdoğru yola yöneltip-iletir. Güzellik yapanlara daha güzeli ve fazlası vardır. Onların yüzlerini ne bir karartı sarar, ne bir zillet, işte onlar cennetin halkıdır; orada süresiz kalacaklardır. Kötülükler kazanmış olanlar ise; her bir kötülüğün karşılığı, kendi misliyledir. Bunları bir zillet sarıp kaplar. Onları Allah'tan (kurtaracak) hiçbir koruyucu yok. Onların yüzleri, sanki bir karanlık gecenin parçalarına bürünmüş gibidir. İşte bunlar ateşin halkıdır; orada süresiz kalacaklardır. (Yunus Suresi, 25-27)

Allah, iman eden ve Allah rızası için dünyada iyi işler yapanlara vaat ettiği cennet hayatını, Kuran'da detaylarına kadar tarif etmektedir. Bununla müminler müjdelanmaktadır:

İşte onlar, yakınlaştırılmış (mukarreb) olanlardır.

Nimetlerle-donatılmış cennetler içinde;

Birçoğu geçmiş (ümme)tlerden, Birazı da sonrakilerden. ‘Özenle işlenmiş mücevher’ tahtlar üzerindedirler. Karşılıklı yaslanmışlardır.

Çevrelerinde ölümsüzlüğe ulaşmış gençler dönüp dolaşır; Kaynağından (doldurulmuş) testiler, ibrikler ve kadehler,

Ki bundan ne başlarını bir ağırlı tutar, ne de kendilerinden geçip akılları çelinir.

Arzulayıp-seçecekleri meyveler,
Canlarının çektiği kuş eti.
Ve iri gözlü huriler,
Sanki saklı inciler gibi;
Yaptıklarına bir karşılık olmak üzere (onlara sunulur); Orada, ne 'saçma ve boş bir söz' işitirler, ne günaha sokma.
Yalnızca bir söz (işitirler:) "Selam, selam."
"Ashab-ı Yemin", ne (kutludur o) "Ashab-ı Yemin." Yüklü dalları bükülmüş kiraz (ağaçları),
Üstüste dizili meyveleri sarkmış muz ağaçları,
Yayılp-uzanmış gölgeler,
Durmaksızın akan su(lar);
Ve (daha) birçok meyveler arasında,
Kesilip-eksilmeyen ve yasaklanmayan (meyveler).
Yükseklere-kurulmuş döşekler (sedirler).
Gerçek şu ki, Biz onları yeni bir inşa (yaratma) ile inşa edip-yarattık. Onları hep bakireler olarak kıldık, Eşlerine sevgiyle tutkun (ve) hep yaşıt,
"Ashab-ı Yemin" olanlar için.
(Bunların) Birçoğu geçmiş (ümme)tlerden,
Birçoğu da sonrakilerdendir. (Vakıa Suresi, 11-40)

Allah, kurtuluş, mutluluk ve esenlik yeri olan cennetin bu sonsuz nimetleriyle müminleri müjdelerken, aynı zamanda inkar edenleri de cehennemle müjdelemektedir. Sonsuz azap yeri olan cehennemin de ne şekilde azaplarla dolu bir yer olduğu Kuran'da şöyle tarif edilmektedir:

"Ashab-ı şimal", ne (mutsuzdur o) "Ashab-ı şimal." Hücrelere işleyen kavurucu bir sıcaklık ve kaynar su, Ve kapkara dumandan bir gölge içindedirler. Ki o, ne serindir, ne ferahlatıcı (kerim).

Çünkü onlar, bundan önce varlık içinde şımartılmış olanlardı. Onlar, büyük günah üzerinde ısrarlı davrananlardı. Ve derlerdi ki: "Biz öldüğümüz, toprak ve kemik olduğumuzda mı, gerçekten biz mi diriltilecekmışız?" "Önceden gelip-geçmiş atalarımız da mı?" De ki: "Şüphesiz, öncekiler de ve sonrakiler de." "Bilinen bir günün belli vaktinde mutlaka toplanacaklardır." Sonra gerçekten siz, ey sapık olan yalanlayıcılar, şüphesiz zakkum olan bir ağaçtan yiyeceksiniz. Böylece karınları(nızı) ondan dolduracaksınız. Onun üzerine de alabildiğine kaynar sudan içeceksiniz. Üstelik 'içtikçe susayan hasta develerin' içişi gibi içeceksiniz. İşte bu, onların din (hesap ve ceza) gününde şölenleridir. (Vakıa Suresi, 41-56)

AMAÇ ALLAH'IN HOŞNUTLUĞUNU KAZANMAKTIR

De ki: “Ben, dini yalnızca O’na halis kılarak Allah’a ibadet etmekle emrolundum. (Zümer Suresi, 11)

İnsanın, Yaratıcımız olan Allah’ın sonsuz kudretinin farkına vardıktan sonra O’nu unutarak bir yaşam sürmesi, kendisini kandırmasından başka birşey olmaz. Allah’ın insandan istediği, O’nun rızasını hedeflemesi ve O’nun için yaşamasıdır. İnsanı yaratan, ona rızasını ve herşeyi veren, ona sonsuz olan ahireti verecek olan Allah’tır. Bu düşünüldüğünde, insanın başkalarının hoşnutluğunu kazanmak veya nefsinin tatmin etmek amacıyla yaşaması büyük bir nankörlüktür. Bu nankörlüğün cezası ise ebedi cehennemdir.

İşte insan bu gerçeğe karşı karşıyadır. Ya hayatını Allah’ın rızası üzerine kuracak ve böylece O’nun rızasını ve cennetini kazanacak ya da cehenneme giden bir yolu seçecektir. Üçüncü bir seçim hakkı yoktur. Bir ayette bu gerçek çok açık şekilde şöyle ifade edilir:

Binasının temelini, Allah korkusu ve hoşnutluğu üzerine kuran kimse mi hayırlıdır, yoksa binasının temelini göçecek bir yarın kenarına kurup onunla birlikte kendisi de cehennem ateşi içine yuvarlanan kimse mi? Allah, zulmeden bir topluluğa hidayet vermez. (Tevbe Suresi, 109)

Kuran’da emredilen güzel ahlak da tamamen Allah rızası üzerine kuruludur. Örneğin, Allah’ın beğendiği bir tavır olan fedakarlık, şayet karşılığında bir beklenti veya bir gösteriş gayesi yoksa, sadece Allah’ın rızası için yapılıyorsa kıymetlidir. Kuran’da müminlerin güzel ahlakının sadece Allah rızası için olduğu şöyle anlatılır:

Kendileri, ona duydukları sevgiye rağmen yemeği, yoksula, yetime ve esire yedirirler. “Biz size, ancak Allah’ın yüzü (rızası) için yediriyoruz; sizden ne bir karşılık istiyoruz, ne bir teşekkür. (İnsan Suresi, 8-9)

Bir insan için olabilecek en büyük mutluluk ve şeref, Allah’ın kendisinden razı olmasıdır. Allah verdiği tüm nimetlerle kullarını Kendisi’nden razı eder. Bir ayette Allah’ın rızasını kazanmış ve Allah’tan razı olmuş müminlerin mükafaatı şöyle anlatılır:

Rableri Katında onların ödülleri, içinde ebedi kalıcılar olmak üzere altından ırmaklar akan Adn cennetleridir. Allah, onlardan razı olmuştur,

kendileri de O’ndan razı (hoşnut, memnun) kalmışlardır. İşte bu, Rabbinden ‘içi titreyerek korku duyan kimse’ içindir. (Beyyine Suresi, 8)

Allah rızası, sadece belirli ibadetler veya belirli zamanlar için değil, hayatın tümü için geçerlidir. Aşağıdaki ayette, bir müminin tüm hayatının tek bir amaca yönelik olması gerektiği şöyle bildirilir:

De ki: “Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, dirimim ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah’ındır.” (Enam Suresi, 162)

GÜNAH VE TEVBE

İnsanları din ahlakından uzaklaştıran sebeplerden bir tanesi, işledikleri günahların getirdiği suçluluk duygusu nedeniyle kendilerini iflah olmaz kimseler olarak görmeye başlamalarıdır. Şeytan bu hissi sürekli kıskırtır. Bir günah işleyen insana “sen günahkar ve Allah’a karşı isyankarsın, bunu böyle kabul et” mesajı verir. İnsanın günahı ikiyse, bunu hemen dörde, sekize, onaltıya çıkarmaya çalışır. İnsanın günahı nedeniyle Allah’a karşı duyduğu mahcubiyet hissini kullanır ve bunu o insanı Allah’tan tamamen uzaklaştırmak için suistimal eder.

Şeytanın her hilesi gibi bu da zayıftır. Çünkü bir insanın günah işlemesi, onun Allah’ın Katında lanetlendiği ve artık doğru yolu bulamayacağı anlamına gelmez. Değil bir günah, en büyük günahları defalarca işlemiş de olsa, sonuçta her zaman için tüm bunlardan pişman olup Allah’a yönelme imkanı vardır. Allah, günahlarından dolayı samimi bir şekilde tevbe eden, yani bağışlanma dileyip artık o günahı işlememeye azmeden herkesi bağışlayacağını Kuran’da haber vermiştir:

Ancak kim işlediği zulümden sonra tevbe eder ve düzeltirse, şüphesiz Allah onun tevbesini kabul eder. Muhakkak Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Maide Suresi, 39)

Allah sonsuz merhamet sahibidir. Allah bir ayette biz kullarına, “Ben, tevbeleri kabul edenim, esirgeyenim” (Bakara Suresi, 160) diye müjde verir. Tevbe imkanı herkes için geçerlidir. Örneğin Allah, Kendisi’ne iman ettikten sonra saparak, altından bir put yapıp ona tapınan Yahudilerin tevbesini kabul etmiş ve onları bağışlamıştır:

Hani Musa, kavmine: “Ey kavmim, gerçekten siz, buzağıyı (tanrı) edinmekle kendinize zulmettiniz. Hemen, kusursuzca yaratan (gerçek İlah)ınıza tevbe edip nefislerinizi öldürün: bu, Yaraticınız Katında sizin için daha

hayırlıdır” demişti. Bunun üzerine (Allah) tevbelerinizi kabul etti. Şüphesiz O, tevbeleri kabul edendir, esirgeyendir. (Bakara Suresi, 54)

Bir insan işlediği günahıtan dolayı tevbe ettikten sonra da yeniden gaflete düşüp aynı günahı işleyebilir. Belki bu defalarca tekrarlanır. Ama son bir kez tevbe edip o günaha bir daha dönmediğinde, tevbesinin kabul edilmesini Allah’tan umabilir.

Ancak her konuda olduğu gibi bu konuda da asıl olan samimiyettir ve samimiyetten uzak bir düşünceyi Allah kabul etmeyecektir. Bazı insanların kapıldığı “ben günah işlemeye devam edeyim, sonra bir gün tevbe ederim” şeklindeki düşünce samimiyetsizdir ve sonu hüsrarla sonuçlanabilir. Allah böyle düşünenleri Kuran’da şöyle uyarmaktadır:

Allah’ın (kabulünü) üzerine aldığı tevbe, ancak cehalet nedeniyle kötülük yapanların, sonra hemencecik tevbe edenlerin(kidir). İşte Allah, böylelerinin tevbelerini kabul eder. Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibi olandır. Tevbe; ne, kötülükleri yapıp-edip de onlardan birine ölüm çatinca: “Ben şimdi gerçekten tevbe ettim” diyenler, ne de kafir olarak ölenler için değil. Böyleleri için acı bir azab hazırlamıştır. (Nisa Suresi, 17-18)

İBADETLERETİTİZLİK GÖSTERMEK

İman sahibi bir insan ibadetlerine gösterdiği titizlikle kendini belli eder. Allah’ın farz kıldığı namaz, oruç, abdest ibadetlerini yaşamı boyunca -sağlık koşulları elverdiği sürece- şevkle sürdürür. Allah salih Müslümanların ibadet şevkini pek çok ayetiyle haber vermiştir:

Ve onlar-Rablerinin yüzünü (hoşnutluğunu) isteyerek sabrederler, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli ve açık infak ederler ve kötülüğü iyilikle savarlar. İşte onlar, bu yurdun (dünyanın güzel) sonucu (ahiret mutluluğu) onlar içindir. (Rad Suresi, 22)

Onlar ki, Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir; kendilerine isabet eden musibetlere sabredenler, namazı dosdoğru kılanlar ve rızık olarak verdiklerimizden infak edenlerdir. (Hac Suresi, 35)

Namazın Önemi

İmandan sonra gelen en önemli ibadetlerden olan namaz, müminlere hayatları boyunca sürdürmeleri emredilen, vakitleri belirlenmiş bir ibadettir.

İnsan unutmaya ve gaflete düşmeye müsait bir varlıktır. İradesini kullanmayıp kendini günlük olayların akışına kaptırırsa asıl dikkatini vermesi ve aklında tutması gereken konulardan uzaklaşır. Allah'ın her yönden kendisini sarıp kuşattığını, her an kendisini izlediğini, işittiğini, yaptığı her şeyin hesabını Allah'a vereceğini, ölümü, cennetin ve cehennemnin varlığını, kaderin dışında hiçbir olayın meydana gelmeyeceğini, karşılaştığı her şeyde, her olayda bir hayır olduğunu unutmaz. Gaflete düşerek, hayatının gerçek amacını hatırlamaktan çıkarabilir.

Günde beş vakit kılınan namaz ise, bu unutkanlık ve gafleti yok eder, müminin bilincini ve iradesini canlı tutar. Müminin sürekli olarak Allah'a yönelip dönmesini sağlar ve Yaraticımızın emirleri doğrultusunda bir yaşam sürdürmesine yardımcı olur. Namaz kılmak için Allah'ın huzurunda duran mümin, Rabbimiz ile güçlü bir manevi bağlantı kurar. Namazın insana Allah'ı hatırlattığı ve insanı her türlü kötülükten alıkoyduğu bir ayette şöyle bildirilmektedir:

Sana Kitap'tan vahyedileni oku ve namazı dosdoğru kıl. Gerçekten namaz, çirkin utanmazlıklar (fahşa)dan ve kötülüklerden alıkoyar. Allah'ı zikretmek ise muhakkak en büyük (ibadet)tür. Allah, yaptıklarınızı bilir. (Ankebut Suresi, 45)

Namaz ibadeti, başta peygamberler olmak üzere tüm iman edenlere farz kılınmış bir ibadettir. Tarih boyunca insanlara gönderilmiş olan peygamberler kavimlerine Allah'ın farz kıldığı bu ibadeti tebliğ etmişler, kendileri de hayatları boyunca bu ibadeti en güzel ve en doğru şekilde uygulayarak tüm müminlere örnek olmuşlardır. Bu yönüyle namaz, Allah'ın elçilerinin kavimlerine yaptıkları fiili bir tebliğ şeklidir.

Kuran'da, peygamberlere namaz kılmalarının emredilmesi, onların bu ibadete verdikleri önem, bu ibadeti yerine getirmede ve korumada gösterdikleri titizlik, kavimlerine namaz kılmayı emretmeleri ile ilgili pek çok ayet yer alır. Bu ayetlerden bazı örnekler şöyledir:

- Hz. İbrahim için:

Rabbim, beni namazı(mda) sürekli kıl, soyumdan olanları da. Rabbimiz, duamı kabul buyur. (İbrahim Suresi, 40)

- Hz. İsmail için:

Kitap'ta İsmail'i de zikret. Çünkü o, va'dinde doğruydı ve gönderilmiş (Resul) bir peygamberdi. Halkına, namazı ve zekatı emrediyordu ve o, Rabbi Katında kendisinden razı olunan (bir insan)dı. (Meryem Suresi, 54-55)

- Hz. Musa için:

Gerçekten Ben, Ben Allah'ım, Benden başka ilah yoktur; şu halde Bana ibadet et ve Beni zikretmek için dosdoğru namaz kıl. (Taha Suresi, 14)

Mümin kadınlara örnek olarak gösterilen Hz. Meryem'e de namaz kılması emredilmiştir:

Meryem, Rabbine gönülden itaatte bulun, secde et ve rüku edenlerle birlikte rüku et. (Al-i İmran Suresi, 43)

Allah'ın kelimesi olan Hz. İsa da aynı emri almıştır:

(İsa) Dedi ki: “Şüphesiz ben Allah'ın kuluyum. Bana Kitabı verdi ve beni peygamber kıldı.” Nerede olursam (olayım,) beni kutlu kıldı ve hayat sürdürdüğüm müddetçe, bana namazı ve zekatı vasiyet (emr) etti. (Meryem Suresi, 30-31)

Namaz hangi vakitlerde farz kılınmıştır?

Kuran'da, namazın müminlere vakitleri belirlenmiş bir ibadet olarak farz kılındığı bildirilmektedir. Ayette şöyle buyrulur:

Namazı bitirdiğinizde, Allah'ı ayaktayken, otururken ve yan yatarken zikredin. Artık 'güvenliğe kavuşursanız' namazı dosdoğru kılın. Çünkü namaz, mü'minler üzerinde vakitleri belirlenmiş bir farzdır. (Nisa Suresi, 103)

Namaz vakitleri, “sabah”, “öğle”, “ikindi”, “akşam” ve “yatsı” olmak üzere beş vakitten oluşmaktadır. Namaz vakitleri pek çok Kuran ayetinde açıkça bildirilmiştir. Bunlardan biri şöyledir:

Şu halde onların söylediklerine karşı sabırlı ol, güneşin doğuşundan ve batışından önce Rabbini hamd ile tesbih et (yücelt). Gecenin bir bölümünde ve gündüzün uçlarında da tesbihte bulun ki hoşnut olabilesin.” (Taha Suresi,130)

Allah'ın vahiy ve ilhamıyla Kuran'ı en iyi anlayan ve tefsir eden Peygamber Efendimiz de (sav) beş vakit namazın gün içindeki başlangıç ve bitiş zamanlarını müminlere tarif etmiştir. Namaz vakitlerinin bildirildiği en meşhur hadis-i şeriflerden biri İbn-i Abbas'ın bildirdiği hadis-i şeriftir:

Resulullah buyurdu ki: “Resulullah (aleyhissalatu vesselam) buyurdular ki: “Cibril (aleyhisselam) bana, Beytullah'ın yanında, iki kere imamlık yaptı. Bunlardan birincide öğleyi, gölge ayakkabı bağı kadarken kıldı. Sonra, ikindiye her şey gölgesi kadarken kıldı. Sonra akşamı güneş battığı ve oruçlunun orucunu açtığı zaman kıldı. Sonra yatsıyı, ufuktaki aydınlık (şafak) kaybolunca kıldı. Sonra sabahı şafak sökünce ve oruçluya yemek haram olunca kıldı. İkinci sefer öğleyi, dünkü ikindinin vaktinde her şeyin gölgesi kendisi kadar olunca kıldı. Sonra ikindiye, herşeyin gölgesi kendisinin iki misli olunca kıldı. Sonra akşamı, önceki vaktinde kıldı. Sonra yatsıyı, gecenin üçte biri

gidince kıldı. Sonra sabahı, yeryüzü ağarınca kıldı. Sonra Cibril (aleyhisselam) bana yönelip: ‘Ey Muhammed Bunlar senden önceki peygamberlerin (aleyhimüsalatu vesselam) vaktidir. Namaz vakti de bu iki vakit arasında kalan zamandır!’ dedi.”

Gerek Kuran ayetleri, gerek Peygamber Efendimizin sahih hadisleri, gerekse İslam alimlerinin açıklamalarından anlaşıldığı gibi namazın beş vakit olduğu sabit ve tartışma götürmez bir gerçektir.

Beş vakit namaz farz, vacib ve sünnetleriyle 40 rekattan oluşmaktadır. Bu rekatların namaz vakitlerine göre dağılımı ise aşağıdaki gibidir:

- Sabah Namazı: 2 rekat sünnet, 2 rekat farz
- Öğle Namazı: 4 rekat ilk sünnet, 4 rekat farz, 2 rekat son sünnet
- İkinci Namazı: 4 rekat sünnet, 4 rekat farz
- Akşam Namazı: 3 rekat farz, 2 rekat sünnet
- Yatsı Namazı: 4 rekat ilk sünnet, 4 rekat farz, 2 rekat son sünnet, 3 rekat vitr namazı

Müslüman Huşu İçinde Namaz Kılar

Huşu, ‘saygı dolu korku’ anlamına gelir. Namazı huşu içinde kılmak ise Yüce Rabbimiz’in huzurunda O’nun heybet ve azametini kalbimizde hissederek, O’na saygı dolu bir korku besleyerek bu ibadeti yerine getirmektir. Namazda, Alemlerin Rabbi olan Allah’ın huzurunda durduğunun bilincinde olan bir mümin elbette ki bu güçlü heybet ve korkuyu içinde yaşayacak ve Allah’a bu korkusu ve saygısı ölçüsünde yakınlaşacaktır.

Namaz ibadetini hakkıyla yerine getirmek isteyen bir mümin, huşuyu engelleyebilecek şeylere karşı önlem almalı, namazda gereken dikkat ve konsantrasyonu sağlamaya azami titizlik göstermelidir.

Rabbimiz, Kendi huzurunda durduğumuzda, yalnızca O’nu anmamızı, O’nu yüceltmemizi ve bütün eksikliklerden münezzeh tutarak O’nu birlememizi buyurmaktadır. Namazı dosdoğru kılmak da tüm bunları gerçekleştirmek için büyük bir fırsattır. Nitekim ayette Allah Kendisi’ni zikretmek için namaz kılınmasını buyurmaktadır:

Gerçekten Ben, Ben Allah’ım, Ben’den başka İlah yoktur; şu halde Bana ibadet et ve Beni zikretmek için dosdoğru namaz kıl. (Taha Suresi, 14)

Namazın Farzları

A- Dışındaki farzları yedidir. Bunlara şartları da denir.

Hadesten tahâret.

Necasetten tahâret.

Setr-i avret.

İstikbâl-i Kible.

Vakit.

Niyet.

İftitah veya Tahrim Tekbîri.

B- İçindeki farzları beşdir. Bunlara rûkn denir.

Kıyâm.

Kırâat.

Rükû'.

Secde.

Ka'de-i âhire.

Hadesten Taharet: Abdesti olmayan bir kimsenin abdest almasına, boy abdesti alması gereken bir kimsenin de gusûl etmesine hadesten taharet denir.

Necasetten Taharet: Vücutta, giyilen elbise ve çamaşırlarda, veya namaz kılınacak yerlerde, namaza engel olabilecek pisliklerin temizlenip giderilmesine necasetden taharet denir.

Vakit: 5 vakit namazı kendi vakitleri içinde kılmaktır.

İstikbali Kible: Namazı, kibleye yani, Mekke şehrindeki Kabe'ye karşı kılmak demektir.

Niyet: Kılınacak namazın hangi namaz olduğunu hatırlayıp içinden niyet etmektir.

Tekbir: "Allahüekber" cümlesiyle Halıkımızı büyükmek demektir.

İftitah Tekbiri: Namaza başlarken alınan ilk tekbirlerdir.

Kıyam: Özü olmayan bir kimsenin, namazlarını kılarken, ayakta dik vaziyette durmasıdır.

Kıraat: Namazda, ayakta iken Kuran-ı Kerim'den bir veya birkaç ayet okumaktır.

Rûku: Avuç içlerini diz kapaklarına yapıştırarak, baş ile arka düz olacak şekilde iki büküm olmak demektir.

Secde: Burnu, alnı, elleri, dizleri ve ayakları yere koymak ve dokundurmak suretiyle secde etmek demektir.

Kade-i Ahirede Teşehhüd Miktarı Oturmak: Kılınan namazın son oturuşunda (Ettehiyyatü) yü okuyuncaya kadar oturmak.

Yukarıda sayılan maddelerden Setri Avret, Kible ve Abdest konularını açıklamakta yarar vardır:

Setr-i Avret nedir?

Mükellef olan, yani akıl ve baliğ olan insanın namaz kılarken açması ve diğer zamanlarda başkasına göstermesi ve başkasının bakması haram olan yerlerine setr-i avret (avret mahali) denir. Erkeklerin, namaz için avret mahalli, göbekten diz altına kadardır. Hür olan kadınların ellerinden ve yüzlerinden başka her yerleri, bilekleri, sarkan saçları ve ayaklarının altı namaz için avret yerleridir. *(Detaylı bilgi için bkz. Kuran-ı Kerim'in Türkçe Meali Alisi ve Tefsiri, Ömer Nasuhi Bilmen, Bilmen Yayıncılık)*

Abdest

Namaz kılacak olan müminin öncelikle abdest alması gerekir. Abdestin belirli farzları vardır. Bunlar şöyledir:

- Yüzü bir kere yıkamak
- Dirseklerle birlikte iki kolu birer kere yıkamak
- Başın dörtte bir kısmını meshetmek
- İki ayağı, iki yandaki topuk kemikleri ile birlikte bir kere yıkamak.

Abdestin farzları yanında sünnetleri vardır. Abdest alan bir müminin yerine getirmesi gereken sünnetler ise şöyledir:

- Besmele çekmek
- Elleri, bilekleri ile beraber, üç kere yıkamak
- Ağzı, ayrı ayrı su ile üç kere yıkamak
- Burnu, ayrı ayrı su ile, üç kere yıkamak
- Kaşların, sakalın, bıyığın altındaki görünmeyen deriyi ıslatmak
- Yüzünü yıkarken iki kaşın altını ıslatmak
- Sakalın sarkan kısmını mesh etmek
- Sakalın, sarkan kısmının içine, sağ elin yaş parmaklarını, tarak gibi sokmak
- Dişleri, birşey ile ovma, temizlemek
- Başın her tarafını, bir kere mesh etmek
- İki kulağı, bir kere mesh etmek
- Enseyi, üçer bitişik parmaklarla, bir kere mesh etmek
- El ve ayak parmaklarının arasını tahlil etmek
- Yıkanacak yerleri, her birinde uzvun her yeri ıslanacak şekilde üç kere yıkamak
- Yüz yıkanırken kalp ile niyet etmek

-Tertib, yani sıra ile iki eli, ağzı, burnu, yüzü, kolları, başı, kulakları, enseyi ve ayakları yıkamak ve mesh etmek

- Yıkanan yerleri ovma
- Her uzvu, birbiri arkasından yıkayıp ara vermemek.

Kible

Mekke şehrinde ve Mescid-ul Haram'da yer alan Kabe kabledir ve Müslümanların, namaz kılarken ona doğru yönelmeleri gerekir. İslamın beş şartından biri olan namaz ibadeti, kible yönüne dönülerek gerçekleştirilir. Kuran'ı Kerim'de, müminlerin namaz kılarken yüzlerini dönmeleri gereken kıblenin, Kabe olduğu bildirilmiştir. Mekke'nin dışında ve Mekke'den uzak olanların "kible yönüne doğru durmuş" denilecek şekilde durmaları yeterlidir.

İslam dini, Kabe'yi tek olan Allah'a ibadet merkezi olarak tanıtmış ve Müslümanlara, namaz kılanlar ve ibadet edenler arasında vahdet, birlik ve düzen olması için dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar yüzlerini kibleye çevirmelerini emretmiştir.

Kibleye doğru namaz kılmak, Kabe'yi tamir eden Hz. İbrahim'le (a.s) Hz. İsmail'in (a.s) hatıralarını anmanın ve ibadet için Allah'a yönelişin güzel bir örneğidir. İnsanın,

yemek yerken, uyurken de bu işleri kibleye doğru yapması iyidir. İnsan ölünce, toprağa verildiğinde de yüzü kibleye çevrilmelidir.

Kible Nasıl Tayin edilir?

Kible, Kabe'nin binası değil, arsasıdır. Yani yerden Arşa kadar, o boşluk kibledir. Bu yüzden denizin altında ya da gökyüzünde iken bu yönde namaz kılınabilir.

Kibleyi matematiksel hesaplarla hesaplamak mümkün olduğu gibi, pusula (kutup yıldızı) yardımı ile de doğru yönü bulmak da mümkündür. Hesap ve alet ile yapılan hesaplamalarda kible tam bulunmasa da, yönü hakkında kuvvetli bir zan elde edilmiş olur. Kible tayininde kuvvetli zanna dayalı tesbitler kabul olur.

Mihrab bulunmayan, hesap, yıldız gibi şeylerle de anlaşılamayan yerlerde, kibleyi bilen Müslümanlara sorulmalıdır.

Gemi, tren gibi hareket halinde olunan yerlerde kibleye karşı durup, secde yeri yanına pusula koyulmalıdır. Böylelikle hareket halindeki araç döndükçe, namaz kılmakta olan kişi de kibleye karşı dönmelidir. Ya da başka birisi, namaz kılan kişiyi sağa sola döndürmelidir.

Kible yönünü bilmeyen kimse, mihraba bakmadan, bilene sormadan ya da kendisi araştırmadan namazı kılsa, kibleye rastlamış olsa bile, namaz ibadetinin şartlarını tam olarak yerine getirmemiş olur. *(Detaylı bilgi için bkz. Kuran-ı Kerim'in Türkçe Meali Alisi ve Tefsiri, Ömer Nasuhi Bilmen, Bilmen Yayıncılık)*

DİN AHLAKI İNSANIN YARATILIŞINA UYGUNDUR

Öyleyse sen yüzünü Allah'ı birleyen (bir hanif) olarak dine, Allah'ın o fitratına çevir; ki insanları bunun üzerine yaratmıştır. (Rum Suresi, 30)

Allah, yarattığı insanın yapısını elbette ki en iyi bilendir. Dolayısıyla, insanların neye ihtiyaçları olduğunu ve bunları nasıl sağlayacağını en iyi O bilir. İnsanın fiziksel yapısını korumasından psikolojik olarak nasıl sağlıklı olacağına ve sosyal hayatın en mutlu ve huzurlu şekline kadar en güzel sistemi Allah belirler. Örneğin insan yaratılışı gereği merhametten, sevgiden, şefkatten ve güzel ahlakın her şeklinden hoşlanır. Kendisine hep bu şekilde davranılmasını bekler. Zulümden, ahlaksızlıktan ve kötülüğün her türüsünden nefret eder ve kaçınır. Böyle hissetmesi, Allah'ın dilemesiyledir. Allah, insanın fitratını, vicdanını bu şekilde yarattığı için insan, güzellikten hoşlanıp kötülükten kaçınır.

Allah'ın Kuran'da emrettiği temel ahlak özellikleri; merhametli, şefkatli, adaletli, güvenilir, dürüst, mütevazi bir insan olmak ve zulümden, haksızlıktan, kötülükten sakınmaktır. Diğer bir deyişle, Allah'ın gönderdiği İslam dininin insandan istedikleriyle, insanların doğal olarak yaşamak istedikleri, anahtar ve onun açtığı kilit gibi, birbirine tam bir uyum halindedir. Allah bu gerçeği Kuran'da şöyle haber vermektedir:

Öyleyse sen yüzünü Allah'ı birleyen (bir hanif) olarak dine, Allah'ın o fitratına çevir; ki insanları bunun üzerine yaratmıştır. Allah'ın yaratışı için hiçbir değiştirme yoktur. İşte dimdik ayakta duran din (budur). Ancak insanların çoğu bilmezler. (Rum Suresi, 30)

İnsanlar, Allah'ın indirdiği ayetleri uygulamadıkları sürece kendilerine zulmetmiş olurlar. Çünkü yaratılışlarına uygun olan davranışı, ahlaki göstermeyerek kendi yapılarına ters düşen bir tutum sergilerler; bu da hem vicdanen rahatsız olmaları, hem de başka insanları rahatsız etmeleriyle sonuçlanır ve ayette bildirildiği gibi kendi kendilerine zulmetmiş olurlar:

Şüphesiz Allah, insanlara hiçbir şeyle zulmetmez. Ancak insanlar, kendi nefislerine zulmediyorlar. (Yunus Suresi, 44)

Unutulmamalıdır ki, İslam ahlakı ancak samimi olarak içten gelen bir istekle, gönülden yaşanabilir ve Allah böyle bir imanı makbul göreceğini bildirir. Zorla yaşatılan din ahlakı Allah Katında geçerli olmadığı gibi, Kuran'da münafık olarak isimlendirilen ikiyüzlü insanların çoğalmasına neden olur. Bu da, topluma zararlı olacak bir yapının oluşması demektir. Allah, din adına insanların zorlanmamasını emretmiştir:

Dinde zorlama (ve baskı) yoktur. Şüphesiz, doğruluk (rüşd) sapıklıktan apaçık ayrılmıştır. Artık kim tağutu tanımayıp Allah’a inanırsa, o, sapasağlam bir kulba yapışmıştır; bunun kopması yoktur. Allah, işitendir, bilendir. (Bakara Suresi, 256)

Dolayısıyla İslam dini hiçbir alanda insanların üzerinde bir baskı oluşturmadığı gibi, insanlara gerçek fikir ve vicdan özgürlüğünü kazandırır. Kuran ahlakının gereği olan güzel ahlakı yaşayan insan, hiçbir şekilde kısıtlanmaz. Aklen ve kalben inançları doğrultusunda yaşadığı için her zaman huzurlu, rahat ve mutlu olur.

Din ahlakını yaşamayan insanlar ise, müminlerin özgürlüğüne sahip olamazlar. Çünkü, topluma yerleşmiş birçok gereksiz kural ve gelenek vardır. Dinin değerleriyle yaşamayan toplumlar, kendi kendilerine çok sayıda değer ve ölçü koyar, tabular oluşturur ve Allah’ın verdiği özgürlükleri kendi elleriyle kısıtlarlar. İşte din ahlakından uzak olan insanlar, hem toplumun cahil kuralları, hem etraftaki insanların yaptırımları, hem de kendi kendilerine koydukları gereksiz prensipler nedeniyle manevi hürriyetten yoksun kalırlar.

İnsanı etrafındaki toplumdan daha da büyük bir baskı altına alan güç ise, nefsindeki bencil tutkulardır. Bu bencil tutkular insana sürekli huzursuzluk verir. Daimi bir güvensizlik ve gelecek korkusu aşılar. İnsan, nefsindeki bu negatif güç nedeniyle sonu gelmeyen bir tutku ve hırs içinde boğuşur. Nefsi, ona sürekli daha fazla mal biriktirmesini, daha fazla para kazanmasını, kendini insanlara beğendirmek için daha fazla çabalamasını emreder. Oysa bu tutkuların tatmin edilmesi mümkün değildir. Zengin olmak büyük bir tutkudur, ancak bu tatmin edildiğinde yeni tutkular gelecektir. Kısacası dünyaya yönelik yaşanan tüm hırslar, kısır bir döngü içindedir.

İşte insan bu cahiliye sisteminden ancak Allah’a iman edip hayatını O’na teslim etmekle kurtulur. Allah bu konuda Kuran’da şöyle buyurmaktadır:

“... kim nefsinin ‘cimri ve bencil tutkularından’ korunmuşsa, işte onlar, felah (kurtuluş) bulanlardır”. (Haşr Suresi, 9)

İnsan bu tutkuların esiri olmaktan kurtulduğunda özgürleşir. Artık onun yaşamının amacı, söz konusu sonu gelmez tutkuları tatmin etmek değildir. Yaşamının amacı, yalnızca Allah’ın hoşnutluğunu kazanmaktır ki, insan zaten bunun için yaratılmıştır.

Gerçek özgürlük işte budur; Allah’a kul olmak ve böylece Allah’ın dışındaki herşeyden özgürleşmek. Bu nedenledir ki İmran’ın karısı, Kuran’da bildirilen şu duayı etmiştir:

“... Rabbim, karnımda olanı, ‘her türlü bağımlılıktan özgürlüğe kavuşturulmuş olarak’ Sana adadım, benden kabul et. Şüphesiz işiten bilen Sensin Sen.” (Al-i İmran Suresi, 35)

Aynı nedenle, Hz. İbrahim babasına şöyle demiştir:

“... Babacığım, işitmeyen, görmeyen ve seni herhangi bir şeyden bağımsızlaştırmayan şeylere niye tapıyorsun?” (Meryem Suresi, 42)

Allah'ın insanlara elçi olarak gönderdiği resuller, tarih boyunca insanları nefislerindeki tutkulara ya da başka insanlara kul olmaktan kurtulmaya ve yalnızca Allah'a kul olmaya davet etmişlerdir. İnsanlar, yaratılış amaçlarına aykırı olan bu sapkınlıklardan kurtulduklarında felah bulurlar. İşte bu nedenledir ki, Kuran'da Resul, müminlerin “ağır yüklerini, üzerlerindeki zincirlerini indiren” kişi olarak tarif edilmektedir:

Onlar ki, yanlarındaki Tevrat'ta ve İncil'de (geleceği) yazılı bulacakları ümmi haber getirici (Nebi) olan elçiye (Resul) uyarlar; o, onlara marufu (iyiliği) emrediyor, münkeri (kötülüğü) yasaklıyor, temiz şeyleri helal, murdar şeyleri haram kılıyor ve onların ağır yüklerini, üzerlerindeki zincirleri indiriyor. Ona inananlar, destek olup savunanlar, yardım edenler ve onunla birlikte indirilen nuru izleyenler; işte kurtuluşa erenler bunlardır. (Araf Suresi, 157)

İslam'ın insan fitratına uygun olmasının bir diğer sebebi, kolay olmasıdır. Allah, insanın yaratılışına uygun olarak indirdiği dini, aynı zamanda yaşanması kolay kılmıştır. Bu gerçek farklı ayetlerde şöyle vurgulanmaktadır:

Allah (ağır yükleri) sizden hafifletmek ister: (Çünkü) insan zayıf olarak yaratılmıştır. (Nisa Suresi, 28)

... Allah, size kolaylık diler, zorluk dilemez... (Bakara Suresi, 185)

Kim iman eder ve salih amellerde bulunursa, onun için güzel bir karşılık vardır. Ona buyruğumuzdan kolay olanını söyleyeceğiz. (Kehf Suresi, 88)

Bir damla sudan yarattı da onu 'bir ölçüyle biçime soktu. Sonra ona yolu kolaylaştırdı. (Abese Suresi, 19-20)

Bu kolaylık, ibadetler için de geçerlidir. Allah, Ramazan Ayı'nda tutulması farz kılınan oruç ibadetiyle ilgili bir ayette şöyle buyurur:

Ramazan ayı... İnsanlar için hidayet olan ve doğru yolu ve (hak ile batılı birbirinden) ayıran apaçık belgeleri (kapsayan) Kur'an onda indirilmiştir. Öyleyse sizden kim bu aya şahid olursa artık onu tutsun. Kim hasta ya da

yolculukta olursa, tutmadığı günler sayısınca diğer günlerde (tutsun). Allah, size kolaylık diler, zorluk dilemez. (Bu kolaylık) sayıyı tamamlamanız ve sizi doğru yola (hidayete) ulaştırmasına karşılık Allah'ı büyük tanımanız içindir. Umulur ki şükredersiniz. (Bakara Suresi, 185)

Sonuçta İslam, insanın yaratılışına tamamen uygun bir dindir. Çünkü İslam'ı seçip din kılan, insanı da yaratmış olan Allah'tır. Allah, yarattığı kullarına zorluk değil kolaylık dilemiş, onların ihtiyaç ve isteklerine en uygun ahlak ve yaşam modelini din kılmıştır. Rabbimiz, bir ayette şöyle buyurmaktadır:

... Bugün inkâra sapanlar, sizin dininizden (dininizi yıkmaktan) umut kesmişlerdir. Bugün size dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve size din olarak İslam'ı seçip-beğendim... (Maide Suresi, 3)

MÜMİNLER BİRLİK VE BERABERLİK İÇİNDE OLMALIDIR

Allah'ın ipine hepiniz sımsıkı sarılın. Dağılıp ayrılmayın. Ve Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani siz düşmanlar idiniz. O, kalplerinizin arasını uzlaştırıp-ısındırdı ve siz O'nun nimetiyle kardeşler olarak sabahladınız. Yine siz, tam ateş çukurunun kıyısındaiken, oradan sizi kurtardı. Umulur ki hidayete erersiniz diye, Allah, size ayetlerini böyle açıklar. (Al-i İmran Suresi, 103)

İnsanlar, dostlarını ve arkadaşlarını kendi karakterlerine benzer, hayat anlayışlarına uygun, ortak noktalarının çok olduğu ve anlaşabileceği insanlardan seçerler. Bunun doğal bir sonucu olarak, belli anlayışları paylaşan insanların birbirleriyle kaynaştıklarını görürüz. Namuslu, dürüst insanlar, yine kendileri gibi namuslu, dürüst insanlarla arkadaşlık eder; kötülerle dostluk kurmazlar. Ahlaksız, suça eğilimli kişiler de, namuslularla değil, kendileri gibilerle ilişki içindedirler.

Müminler ise, Allah'ın isteği üzerine, yaratılışlarına da uygun olarak birbirleriyle hep beraber olmalıdır.

Nitekim bu, Allah'ın Kuran'da emrettiği bir ibadettir. Allah müminlere, yine müminlerle birlikte olmalarını ve gaflet içindeki insanlara uymamalarını şöyle emretmektedir:

Sen de sabah akşam O'nun rızasını isteyerek Rablerine dua edenlerle birlikte sabret. Dünya hayatının (aldatıcı) süsünü isteyerek gözlerini onlardan kaydırma. Kalbini Bizi zikretmekten gaflete düşürdüğümüz, kendi 'istek ve

tutkularına (hevasına)' uyan ve işinde aşırılığa gidene itaat etme. (Kehf Suresi, 28)

Müminler dünya üzerinde sadece Allah'ın rızasını gözeten tek insan grubudur. Allah'ın hoşnut olacağı güzel ahlakı yalnız onlar yaşarlar. Bu ahlak da tek başına yaşanamaz; bunun günlük hayata geçirilip uygulandığı bir ortam ve insanlar gerekir. Allah, hoşnut olacağı tavır olarak bizden adaletli olmayı, şefkatli ve merhametli davranmayı, fedakarlıkta bulunmayı, iyiliği tavsiye etmemizi ve bunlar gibi onlarca güzel ahlak özelliğini göstermemizi ister. Bunlar ise, beraber olup uygulanacak insanlar olmazsa, yaşanamaz. Bir başka deyişle, şefkatli ve fedakar bir insan olabilmek için, insanın etrafında bunu uygulayacağı birilerinin olması gerekir, hem de bu güzel tavırlardan anlayacak ve buna layık olan birileri. Bunlar ancak müminler olabilir.

Hiçbir samimi mümin, kendisi gibi olmayan, yani Allah'ın ölçüleriyle hareket etmeyen, Kuran ahlakını benimsememiş, dolayısıyla etrafındakilerin de kendisi gibi gafil olmasını isteyen, hatta bunun için çaba harcayan kimselerle dost olmak istemez, hayatını onlarla birlikte geçirmez. Üstelik inançlarına saygı duymayan, müminleri sadece Allah'a inanmaları ve din ahlakını yaşamalarından dolayı kınayan, toplumdaki koparmak isteyen ve düşmanca davrananlara karşı sevgi hisleri de beslemez:

Ey iman edenler, benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanları veliler edinmeyin. Siz onlara karşı sevgi yöneltiyorsunuz; oysa onlar haktan size geleni inkâr etmişler, Rabbiniz olan Allah'a inanmanızdan dolayı elçiyi de, sizi de (yurtlarınızdan) sürüp-çıkarmışlardır. Eğer siz, Benim yolumda cehd etmek ve Benim rızamı aramak amacıyla çıkmışsanız (nasıl) onlara karşı hâlâ sevgi gizliyorsunuz? Ben, sizin gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı bilirim. Kim sizden bunu yaparsa, artık o, elbette yolun ortasından şaşırıp-sapmış olur. Eğer sizi ele geçirecek olurlarsa, size düşman kesilirler, ellerini ve dillerini kötülükle size uzatırlar. Onlar sizin inkâr etmenizi içten arzu etmişlerdir. (Mümtehine Suresi, 1-2)

Allah böyle insanlara sevgi beslenemeyeceğini, onlarla dost olunmaması gerektiğini ve doğru olanlarla, yani müminlerle birlikte olunmasını bildirmektedir:

Ey iman edenler, Allah'tan sakının ve doğru (sadık)larla birlikte olun. (Tevbe Suresi, 119)

Elbette mümin, inkarcılar dahil herkese dostça ve ılımlı bir üslupla yaklaşacak, her insana adil bir biçimde davranacaktır. Ancak inkar eden insanlara sıcak ve adil davranmakla onları gerçek anlamda dost edinmek çok farklıdır. Mümin, ancak kendisi gibi mümin olanları gerçek anlamda dost edinir. Bu, Allah'ın bir hükmüdür:

**Sizin dostunuz (veliniz), ancak Allah, O'nun elçisi, rüku' ediciler olarak
namaz kılan ve zekatı veren mü'minlerdir. (Maide Suresi, 55)**

SONSÖZ

Bu kitap boyunca anlattığımız gerçekler, dünyanın en önemli gerçekleridir. İnsanı Allah yaratmıştır ve insan O'na geri dönecek bir varlıktır, dolayısıyla hiçbir şey insanın Allah'ı tanımasından ve O'na kulluk etmesinden daha önemli olmaz.

Dolayısıyla bu gerçeklere gereken önemi vermeniz ve hayatınızı bunlara göre gözden geçirmeniz, belki yeniden düzenlemeniz gerekmektedir.

Sizi yaratan Allah'ı tanıyor musunuz?

O'na şükrediyor musunuz?

O'nun size yol gösterici olarak gönderdiği kitaptan haberiniz var mı?

Veya bu kitabı hayata geçirmek için neler yapıyorsunuz?

Emin olun ki, bunlar sizin hayatınızın en önemli meseleleridir. Başka herşey geçip gidecek, herşey yok olacak, ama Allah baki kalacaktır. Allah'ın vaadi, yani ahiret ve hesap da bakidir. Bir gün ölecek, ardından dirilecek ve Allah'a hesap vereceksiniz.

Unutmayın ki hem dünyada mutlu bir hayat sürmeniz, hem de ahiretteki sonsuz mutluluğunuz Allah'a kulluk etmenize bağlıdır. Zaten Allah sizi bunun için yaratmıştır. Yaratılış amacınıza teslim olun ve Allah'a yönelip Rabbimiz'e ibadet edin.

Ve O'na ibadette, ayette buyrulduğu gibi kararlı olun:

(Allah) Göklerin, yerin ve her ikisi arasındakilerin Rabbidir; şu halde O'na ibadet et ve O'na ibadette kararlı ol. Hiç O'nun adaşı olan birini biliyor musun? (Meryem Suresi, 65)

DARWINİZM'İN ÇÖKÜŞÜ

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok açık bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar. Bugün bilimsel gelişmeler, evreni ve tüm canlıları Allah'ın yaratmış olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir.

Evrin teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrin teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan Türlerin Kökeni adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılabileceğini, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorisinin temel

iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır. Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

- 1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.
- 2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.
- 3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrin teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o “ilk hücre” nasıl ortaya çıkmıştır? Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o “ilk hücre”nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

“Hayat Hayattan Gelir”

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusunda hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ’dan beri inanılan “spontane jenerasyon” adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı. Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin’in Türlerin Kökeni adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu. Oysa Darwin’in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

“Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür.” (Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s.2)

Evrin teorisinin savunucuları, Pasteur’ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930’lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin

tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

“Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır.” (Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)

Oparin’in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi.

O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. (*“New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life”, Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330*) Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller’in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (*Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7*)

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü’nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci Earth dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilmemektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10950’de 1’dir. Ancak matematikte 1050’de 1’den küçük olasılıklar pratik olarak “imkansız” sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA’sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500’er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır. Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu

enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde “yaratıldığını” kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'ın teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin “evrim mekanizmaları” olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen “doğal seleksiyon” mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: *Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...*

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez. Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında “Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz” demek zorunda kalmıştı. (Charles Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, Harvard University Press, 1964, s. 189)

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu “faydalı değişiklikler” nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı. Darwin de benzeri örnekler vermiş,

örneğin Türlerin Kökeni adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. (*Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184*)

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20 .yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına " faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler. Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir.

Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdır. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988.)

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrin teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrin teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir. Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız “ara türler”in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşıırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara “ara-geçiş formu” adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, Türlerin Kökeni’nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

Darwin’in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, “The Nature of the Fossil Record”, Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin’in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz

olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci Biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983, s. 197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani “türlerin kökeni”, Darwin’in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı “ara form”ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel “kategori” sayılır:

- 1- Australopithecus
- 2- Homo habilis
- 3- Homo erectus
- 4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunu atalarına “güney maymunu” anlamına gelen “Australopithecus” ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD’den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. (Solly Zuckerman, *Beyond The Ivory Tower*, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, “The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt”, *Nature*, c. 258, s. 389)

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, “homo” yani insan olarak sınıflandırır. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar’dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, “Homo sapiens’e uzanan zincir gerçekte kayıptır” diyerek bunu kabul eder. (J. Rennie, “Darwin’s Current Bulldog: Ernst Mayr”, *Scientific American*, Aralık 1992)

Evrimciler “Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens” sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus’un dünya’nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. (Alan Walker, *Science*, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, *Physical Antropology*, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, *Olduvai Gorge*, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. (*Time*, Kasım 1996)

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım “yarı maymun, yarı insan” canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere’nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir “bilim skalası” yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman’ın bu tablosuna göre en “bilimsel” -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en “bilim dışı” sayılan kısımda ise, Zuckerman’a göre, telepati, altıncı his gibi “duyum ötesi algılama” kavramları ve bir de “insanın evrimi” vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına-girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim. Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir “deney” tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına “Darwin Formülü” adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10-950 olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırınsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar.

Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümeleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücrelerini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah’ın üstün yaratmasıyla hayat bulur. Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrım teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce “Nasıl görürüz?” sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürölür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşönelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırl pırl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğın şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiğı en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünörsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarı ne kadar gürültülü de olsa beyin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyinizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir. Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojiye çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşamamıştır.

En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir. Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır. Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ıslıl ıslıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyin oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, her şeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beyin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini “bilime saldırı” olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm’i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi’nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, “önce materyalist, sonra bilim adamı” olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, ‘a priori’ (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan ‘a priori’ bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlâhi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, “The Demon-Haunted World”, The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm’in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle “İlâhi bir açıklamanın sahneye girmemesi” için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklardır: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah’tır.

Evrin Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitilmiş insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için “dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyü” ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş’e tapmasından, Hz. İbrahim’in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa’nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür.

Gerçekte bu durum, Allah’ın Kuran’da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlarıdır. (Bakara Suresi, 6-7)

... Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah başka ayetlerde de, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: “Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz” diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyüün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyüün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç

insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, “büyü”den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran’da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun’a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa’ya, kendi “bilgin büyücüleri” ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

(Musa:) “Siz atın” dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun’un büyücüleri yaptıkları “aldatmacalar”la -Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa’nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, ayetteki ifadeyle “uydurduklarını yutmuş” yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa’ya: “Asanı fırlatıver” diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayette de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyüünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve “büyü bozulduğunda” küçük duruma düşeceklerdir.

Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini

hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43)

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar “tesadüfler”in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüğü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

**... Sen Yücesin, bize öğrettiğinden başka
bizim hiçbir bilgimiz yok.
Gerçekten Sen, herşeyi bilen,
hüküm ve hikmet sahibi olansın.
(Bakara Suresi, 32)**